

CIVITTA

Liikluskasvatuse korraldamine koolides aastal 2015: kaardistav kordusuuring

Uuringu aruanne

Märts 2016

Sisukord

SISUKORD	2
UURINGU LÄBIVIIMISEST	4
VASTAJASKONNA STRUKTUUR	4
KOKKUVÕTE	7
1 LIIKLUSKASVATUSE KORRALDUS KOOLIS	12
1.1 Dokumendid, milles on riikliku õppekava läbiv teema „Tervis ja ohutus“ kajastatud.....	12
1.2 Liikluskasvatuse korralduse koordineerijad	13
1.3 Liikluskasvatuse läbiviimine kui osa riikliku õppekava läbivast teemast	14
1.4 Liikluskasvatuse lõimimine ainetundidesse	15
1.5 Liiklusohutuskampaaniate teemade kajastamine kooli tööplaanis	16
1.6 Liikluspäeva, -nädala, -kuu läbiviimine koolis.....	17
1.7 Osalemine Maanteeameti korraldatavates projektides.....	19
1.8 Koolitee ohtlike kohtade kaardistamine.....	19
1.9 Probleemid ja takistused liikluskasvatuse läbiviimisel koolis	21
1.10 Ettepanekud liikluskasvatuse läbiviimiseks koolis	21
2 JALGRATTURIKOOLITUS	23
2.1 Jalgratturikoolituse korraldamine koolides	23
2.2 Kohaliku omavalitsuse toetus jalgratturikoolituse läbiviimisele	26
2.3 Takistused jalgratturikoolituse korraldamisel	26
3 TAGASISIDE LIIKLUSKASVATUSE TULEMUSLIKKUSEST	28
3.1 Enesehindamise kasutamise praktika	28
3.2 Arvamused liikluskasvatuse tulemuslikkuse kohta	29
4 ÕPPEVAHENDID	32
4.1 Õppevahendite tellimine Maanteeametilt.....	32
4.2 Liikluskasvatusalases töös kasutatavad õppevahendid	33
4.3 Õppevahendid, millest tuntakse puudust	34
5 ÕPETAJATE INFORMEERITUS	35
6 KOOSTÖÖPARTNERID	36
6.1 Koolide koostööpartnerid liikluskasvatuse valdkonnas	36
6.2 Rahulolu Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega	39
ANKEET	42
LIIKLUSKASVATUSE KORRALDUS KOOLIS	42
JALGRATTURIKOOLITUS	44
TAGASISIDE TULEMUSLIKKUSEST	45
ÕPPEVAHENDID	46

ÕPETAJATE INFORMEERITUS	46
KOOSTÖÖPARTNERID	46
VASTAJA ANDMED.....	48

Uuringu läbiviimisest

Uuringu eesmärgiks oli hinnata liikluskasvatusalast tegevust põhiharidust pakkuvates õppeasutustes, kaardistada hetkeolukord ning saadud tulemusi võrrelda 2012. aastal läbi viidud uuringu „Liikluskasvatuse korraldus koolides 2012“ (edaspidi 'varasem uuring') tulemustega. Selleks selgitati muuhulgas välja, kuidas laste liikluskasvatust põhikoolides ja gümnaasiumites läbi viiakse, milliseid õppematerjale kasutatakse, kes õpetamise protsessis osalevad, kuidas ja milliseid liiklusteemasid käsitletakse ning millist abi koolid liikluskasvatuse läbiviimisega seoses vajavad. Saadud tulemusi võrreldi varasema uuringu tulemustega.

Uuring põhines küsitlusel, mis viidi läbi Eesti põhiharidust pakkuvate õppeasutuste seas. Küsitlus oli veebipõhine ning küsitluse ankeet saadeti kõikidele koolidele, kus pakutakse põhiharidust ning mille veebiaadress oli leitav EHS-e andmebaasist või internetist. Kokku moodustasid valimi 518 kooli, küsitlusele vastas 369 kooli (71,2%). Erinevalt 2012. aastal läbi viidud uuringust, ei olnud kordusuuring anonüümne. Igast koolist vastas üks inimene (direktor, õppedirektor või õppealajuhataja) ning vastata oli võimalik nii eesti kui ka vene keele. Küsitlus toimus ajavahemikul jaanuar – märts 2016. Vastamise tähtaega pikendati mitme nädala võrra, kuna tähtajaks laekunud vastajate osakaal ei olnud piisav. Tähtaegselt täitis ankeedi 286 kooli. Vastajatele, kes esialgselt tähtajaks ankeeti ei täitnud, saadeti meeldetuletus ning helistati üle.

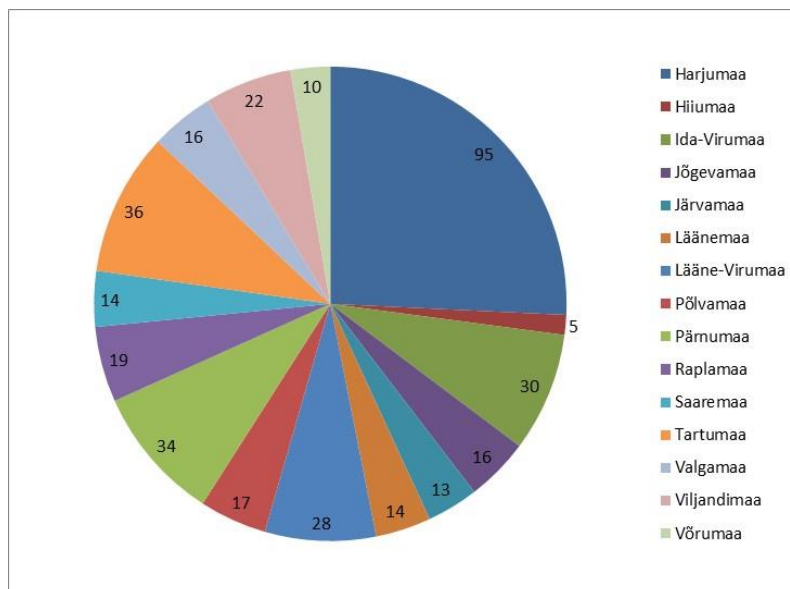
Käesolev aruanne annab ülevaate koolides läbi viidud küsitluse tulemustest.

Vastajaskonna struktuur

Küsitlusele vastanud koolide arv oli 369. Esindatud olid kõik maakonnad, kõige enam Tallinna linn ning Harjumaa.

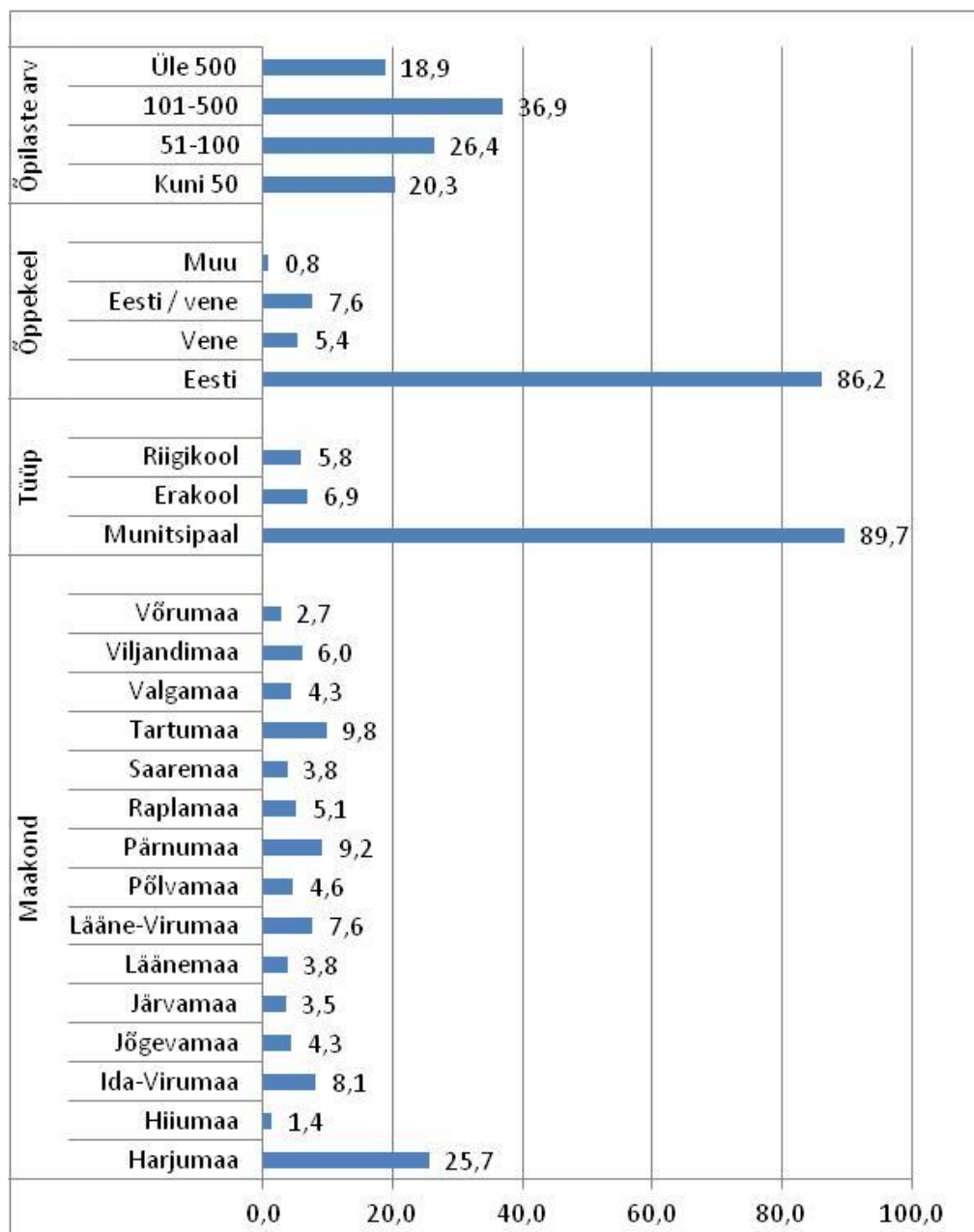
Joonisel 1 on esitatud küsitlusele vastanute struktuur maakondade kaupa.

Joonis 1: Vastajaskonna struktuur, uuringule vastanud koolid maakonniti. Kõik vastajad n=369

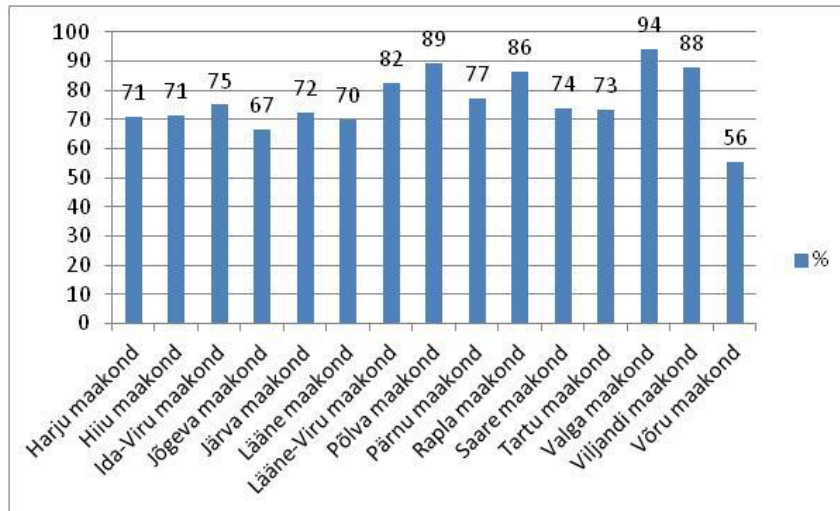
Järgmisel joonisel on esitatud kokkuvõtte vastajaskonna struktuurist üldiselt.

Joonis 2: Vastajaskonna struktuur (%), kõik vastajad n=369

Osakaaluna kõikide koolide koguarvust oli kõige enam vastajaid Valgamaalt (94,1%), üle 80% oli vastajaid ka Põlvamaalt (89,5%), Viljandimaalt (88%), Raplamaalt (86,4%) ning Lääne-Virumaalt (82,4%). Kõige madalam osalusprotsent oli Võrumaal (55,6%). Alla 50% vastanuid ei olnud üheski maakonnas.

Joonis 3: Vastanute osakaal maakondade kaupa (%). Vastanud koolid n = 369

Järgmises tabelis on esitatud andmed vastajate kohta täisarvudes.

Joonis 4. 2012. ja 2016. aasta küsitlustele vastanud koolide arv maakonniti. Kõik vastanud koolid n=367 (2012) ja n=369 (2016)

Kokkuvõte

Uuringu eesmärgiks oli hinnata liikluskasvatusalast tegevust põhiharidust pakkuvates õppeasutustes, kaardistada hetkeolukord ning saadud tulemusi võrrelda 2012. aastal läbi viidud uuringu „Liikluskasvatuse korraldus koolides 2012“ tulemustega. Uuring oli jaotatud viiete suuremasse teemaplokki: 1) liikluskasvatuse korraldus koolis; 2) jalgrattakoolitus; 3) tagasiside liikluskasvatuse tulemuslikkusest; 4) õppevahendid; 5) õpetajate informeeritus ja koostööpartnerid. Iga alateema all analüüsiti vastuseid vastavalt vajadusele koolide paiknemise, koolide suuruse, õppekeele vms alusel. Vastavad võrdlused on välja toodud vaid siis, kui võis täheldada olulisi erisusi.

Liikluskasvatuse korraldus koolis

Peamised dokumendid, milles koolid on riikliku õppekava läbivat teemat „Tervis ja ohutus“ kajastanud on kooli õppekava (95,1%), aasta tööplaan (78,9%) ning arengukava (59,9%). 2012. Aastal läbiviidud uuringus õppekava läbiva eema kohta eraldi küsimust ei küsitud. Mitte üheski dokumendis ei olnud temaatikat kajastanud 1 vastanud kool, 2012. aasta uuringus oli selliseid koole, et liikluskasvatustemaatika üheski dokumendis ei kajastanud 4.

Liikluskasvatust koordineerivad koolides kõigis õppeastmetes läbivalt kõige sagedamini aineõpetajad / klassiõpetajad ja huvijuht. Liiklusringi juhil ja klassiõpetajal on kõige suurem roll põhikooli I astmes (23,6% ja 52%). Võrreldes varasema uuringuga on liikluskasvatus gümnaasiumites enam koordineeritum – kui varasemas uuringus ei omanud 21% gümnaasiumiastmega koolidest mingit koordinaatorit, siis käesolevas uuringus puudus koordinaator gümnaasiumiastmes 10,3% vastanud koolidest. Suurema õpilaste arvuga koolides esineb spetsiaalselt liikluskasvatusega tegelevaid isikuid sagedamini kui väiksemates koolides. Üle 500 õpilasega koolides on töögrupi osatähtsus liikluskasvatuse koordineerimisel (44,1%) võrreldes kuni 50 õpilasega kooliga (5,5%) tunduvalt suurem.

Enamus koole vastasid, et liikluskasvatuse läbiviimine kui osa riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ on lõimitud ainetundidesse (põhikooliosas üle 87-93 % koolidest, gümnaasiumiosas 72% koolidest). Põhikooliastmetes on liikluskasvatus kõige enam lõimitud inimeseõpetuse tundi (81 – 91%) ning kehalise kasvatus tundi (66 – 73%). Gümnaasiumiastmes lõimitakse liikluskasvatust kõige enam ühiskonnaõpetusse (67%), füüsikasse (58%) ning keele ja kirjanduse tundidesse (51%). Tulemused on eelmise uuringu omadega sarnased.

Liiklusohutuskampaaniaid on viimasel kolmel õppeaastal oma tööplaanis kajastanud enamus vastanud koole (95,7%). Võrreldes 2012. aastal toimunud uuringuga on edasimineku märkimisväärne – eelmises uuringus oli liiklusohutuskampaaniaid kooli tööplaanis kajastanud 2/3 vastanud koolidest. Kampaaniatest populaarseim oli enda nähtavaks tegemise ja helkuri kasutamise kampaania (89,2% vastanud koolidest). Mitte ühtegi kampaaniat ei olnud oma tööplaanis kajastanud 16 vastanud kooli.

Põhikooliastmes korraldavad koolid liikluspäevi, muid liiklusteemalisi üritusi ning osalevad liiklusprojektides. Varasemast uuringust tulenes, et liikluspäevi, -nädalaid ja –kuid on läbi viidud põhiliselt põhikooliastmes. Gümnaasiumiastmes on korraldatud vaid liikluspäevi. Selles osas on olukord muutunud – gümnaasiumiastme õpilastel korraldatakse samuti liiklusteemalisi üritusi ning osaletakse liiklusteemalistes projektides. Väiksemates koolides viiakse läbi peamiselt liikluspäevi ja muid liiklusteemalisi üritusi. Suurema õpilaste arvuga (üle 500) koolides on populaarseimad liiklusteemalised projektid (61,3%).

Maanteeameti korraldatud projektides on viimase kolme aasta jooksul osalenud 87% küsitlusele vastanud koolidest, varasemas uuringus oli see näitaja 2/3. Ülekaalukalt kõige populaarsem Maanteeameti korraldatav projekt, kus küsitletud koolid on viimase kolme aasta jooksul osalenud, on tasuta jalgratturikoolitus igale 10-aastasele lapsele (66,7%), populaarsuselt järgmised projektid olid riskivältimiskoolitus „Georg ja Kaspar“ (22,2%) ning vigurelementide projekt (21,4%).

Koolitee ohtlike kohtade kaardistamist on teostanud 49% vastanud koolidest. Koolid, kes on koolitee kaardistamist teostanud, on seda teinud enam nooremates vanuseastmetes ja vähem vanemates

vanuseastmetes. Kui 2012. aasta uuringus vastas, et koolitee ohtlike kohtade kaardistamist on põhikooli II ja III astmes teostanud vastavalt 49% ja 24% koolidest, siis käesoleva uuringu andmetel on samad näitajad nüüd 63% ja 43%. Ülekaalukalt populaarseim aine ohtliku koolitee kaardistamiseks on inimeseõpetus.

Peamised liikluskasvatuse korraldamisega seonduvad probleemid koolides on 1) ajanappus; 2) valdkonna koordinaatori ja eestvedaja puudumine; 3) vahendite ja õppematerjalide puudus; 4) rahastamine. Probleeme ei täheldanud 1/3 vastanud koolidest, 2012. aasta uuringus oli see näitaja ca 1/5 ehk olukord on paranenud.

Jalgratturikoolitus

Jalgrattakoolitust on viimase kolme aasta jooksul läbi viinud 83,2% vastanud koolidest, maakondadest viisid koolitusi kõige enam läbi Hiiu maakonna ja Valga maakonna koolid (100% vastanud koolidest).

2012. aasta uuringu tulemuste kohaselt oli jalgratturikoolitusi korraldanud 2/3 koolidest (ca 66%), mis tähendab, et jalgratturikoolituste korraldamine on muutunud sagedasemaks.

Väiksemad, kuni 50 õpilasega koolid, viisid enamasti ise koolitusi läbi (92,5%). Üle 500 õpilasega koolid ostsid koolitamist sisse (44,6%). Maakoolides korraldati jalgratturikoolitusi läbi sagedamini kui linnakoolides (90,3% vs 57,5%), sarnane trend oli nähtav ka 2012. aasta uuringus, jalgratturikoolitusi korraldati siis maakoolides 76% koolidest ja linnakoolides 53% koolidest.

Koolid, kes on kolme viimase aasta jooksul jalgratturikoolituse läbi viinud on selleks saanud kohalikul omavalitsuselt toetust 54,1% juhtudest. Varasemas uuringus oli see protsent 38%. Kohalikud omavalitsused on toetanud ainult munitsipaalkoole, erakoolidele ja riigikoolidele ei ole jalgratturikoolituste läbiviimiseks uuringu andmete alusel toetust eraldatud.

Erinevaid takistusi jalgratturikoolituse korraldamisel on vastanud koolidest tunda saanud 21,7%, ülejäänud vastasid, et takistusi pole esinenud. Varasemast uuringust tulenes, et koolitustega esines probleeme ca 1/3-l koolidest. Peamiseks probleemiks on endiselt koolitaja leidmine (8,1% vastanud koolidest), sellele järgnevad varustuse, väljaku või õppematerjalide puudumine (4,8%) ning finantsressursside puudus (2,7%).

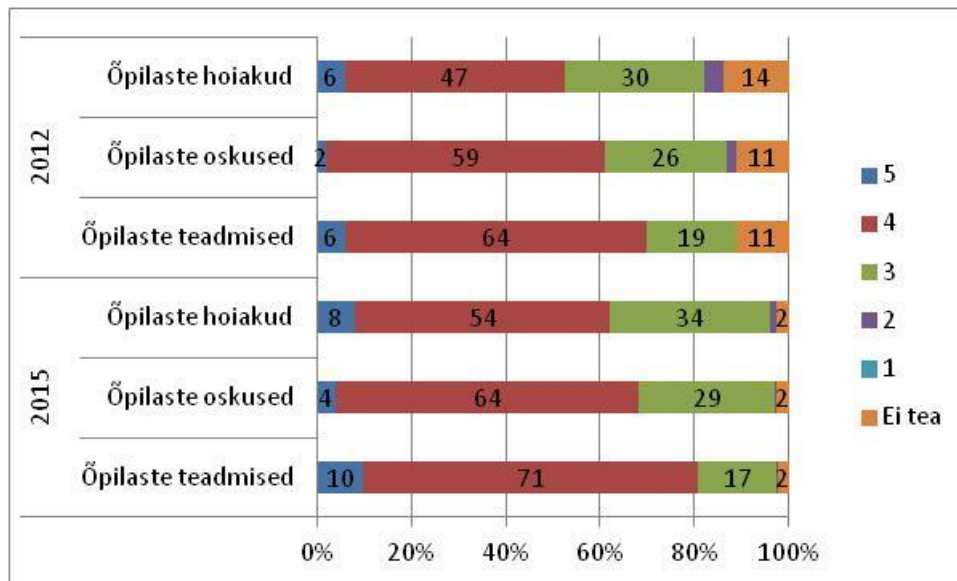
Hindamine ja tagasiside liikluskasvatuse tulemuslikkusest

Viimase kolme aasta jooksul on vastanud koolides liikluskasvatuse tulemuslikkuse hindamisel Tartu Ülikooli haridusuuringute ja õppekavaarenduse keskuse kodulehel olevat kooli enesehindamisvahendit kasutanud 23,6% koolidest, 76,4% ei ole seda teinud. Peamiseks põhjuseks, miks enesehindamisvahendit ei kasutatud oli teadmatus vahendi olemasolust (38%), huvi või vajaduse puudus (7%) ning ressursipuudus (5%). 11% ei osanud öelda, miks enesehindamisvahendit kasutatud ei ole. 12% koolidest kasutab muid enesehindamisvahendeid.

Õpilaste hindamisvahendit oli kasutanud vaid 17,3% vastanud koolidest. Põhjused, miks hindamist läbi ei viida, on sarnased koolide enesehindamisvahendi mittekasutamisele: hindamisvahendit ei olda teadlik (33%), hinnatakse teiste vahenditega (11%), ei oldud vahendist huvitatud või ei nähtud selle kasutamisele järele vajadust (6%). 11% koolidest ei osanud vastata, miks õpilaste hindamisvahendit ei kasutatud.

Liikluskasvatuse tulemuslikkuse osas hinnati põhikooliastmes kõige kõrgemalt õpilaste teadmisi (5 või 4 punkti 80,8% vastanutest), veidi madalamalt hinnati õpilaste oskusi (68,3%) ning kõige madalamalt hoiakuid (62%).

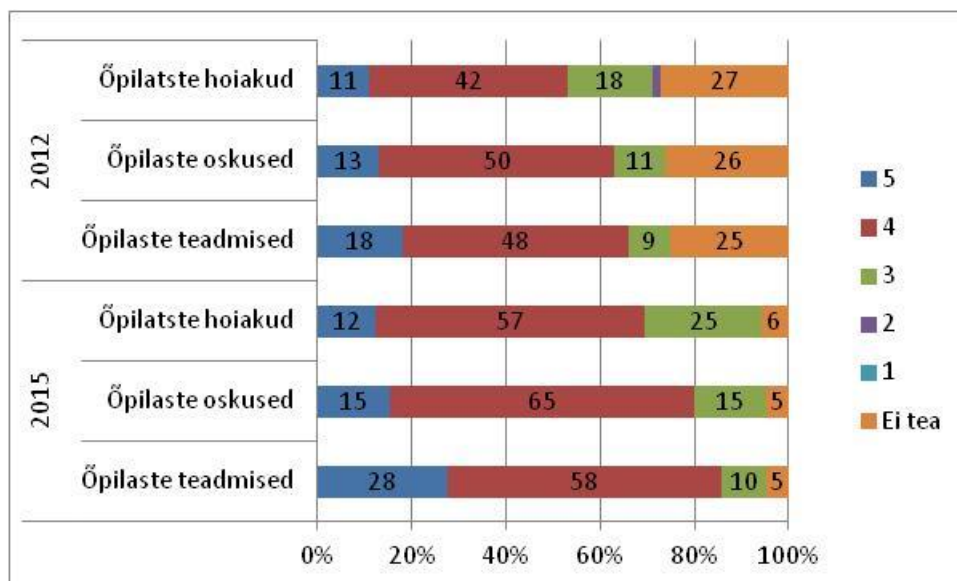
Joonis 5: Hinnangud põhikooliõpilaste liikluskasvatusalastele hoiakutele, oskustele ja teadmistele, 2012. aasta ja 2015. aasta andmete võrdlus.

Samas hinnati õpilaste hoiakuid 5 palliga sagedamini kui õpilaste oskuseid. Parandada oleks vaja järgmisi liikluskasvatuse aspekte: 1) koostöö vanematega ja lapsevanemate negatiivne eeskuju; 2) senisest suurem järjepidevus liikluskasvatuse läbiviimisel ning asjade pidev ülekordamine; 3) teadmiste rakendamine praktikas.

Gümnaasiumiosas on hinnangud võrreldes põhikooliga kõrgemad. Õpilaste teadmisi hindas 5 või 4 palliga 85,7% vastanud koolidest, kõrged on ka hinnangud õpilaste oskustele (79,5%) ja hoiakutele (69,5%). Võrreldes 2012. aasta uuringuga on toimunud muutus – kui varasemalt hinnati gümnaasiumiaste õpilaste teadmisi, hoiakuid ja oskusi madalamalt kui põhikooliõpilaste näitajaid, siis käesolevas uuringus hinnatakse gümnaasiumiõpilasi nimetatud kriteeriumite osas kõrgemalt.

Joonis 6: Hinnangud gümnaasiumiõpilaste liikluskasvatusalastele hoiakutele, oskustele ja teadmistele, 2012. aasta ja 2015. aasta andmete võrdlus.

Õppevahendid

27,1% koolidel on teisaldatav liikumis- või liiklusväljak, 10,3% koolidest omavad statsionaarset liikumis- või liiklusväljakut, 8,9% liiklusteemalist õpperada ning 14,1% saavad kasutada naabruses asuvat õppeväljakut. Viimase kolme õppeaasta jooksul on Maanteeametilt vähemalt ühe korra õppevahendeid tellinud 82,9% vastanud koolidest. Varasemas uuringus oli vastav näitaja 61%, mis tähendab, et õppevahendite tellimine Maanteeametilt on kasvanud.

Koolidest, kes omavad teisaldatavat liiklus- või liikumisväljakut, ei olnud jalgratturikoolitusi korraldanud 2 kooli, koolidest, kes omavad statsionaarset liiklus- või liikumisväljakut, olid kõik korraldanud jalgratturikoolitusi.

Koolid, kes ei ole Maanteeametilt õppevahendeid tellinud, nimetavad peamise põhjusena, et õppevahendeid on olemas (60,3% õppevahendeid mittetellinud koolidest) ja et pole olnud piisavalt infot pakutava kohta (57,1% õppevahendeid mittetellinud koolidest). Võrreldes eelmise uuringuga on sarnane, et koolid ei omanud piisavalt infot pakutava kohta.

Sarnaselt varasema uuringuga tuntaks endiselt kõige enam puudust erinevatest õpperadadest ja liiklusväljakutest (ca 27% vastanud koolidest). Samuti tuntakse puudust jalgratastest (11%) ning erinevatest märgistest ja tähistest, millega liiklusradasid luua ning tähistada (9%).

Õpetajate informeeritus ja koostööpartnerid

Viimase kolme aasta jooksul ei ole 30% koolide personal liikluskasvatusteemalistel koolitustel osalenud. Populaarsemad koolitused, milles õpetajad on osalenud, on seotud jalgratturikoolituse ja jalgratturi eksamiga (ca 18% vastanutest).

Vastanud koolid nimetasid liikluskasvatuse temaatika kontekstis koostööpartneritena kõige sagedamini Politsei- ja Piirivalveametit (82,1%) ning Maanteeametit (81%). Üle 50% koolidest nimetas koostööpartnerina ka kohalikke omavalitsusi (50,1%). Ideid ja infot liikluskasvatuse korraldamiseks ja läbiviimiseks saavad koolid samuti peamiselt Maanteeametilt.

Samas oodatakse Maanteeametilt ka kõige enam täiendavat abi liikluskasvatuse korraldamisel (37,7%), järgnevad lapsevanemad (37,1%) ning Politsei- ja Piirivalveamet (36,3%). Üle 30% koolidest ootab senisest enam panustamist ka Haridus- ja Teadusministeeriumilt (33,6%) ning kohalike omavalitsustelt (31,2%). 13% koolidest ei osanud kedagi nimetada. Võrreldes varasema uuringuga on sarnane, et enam oodatakse koostööd lapsevanemate poolt – võrreldes varasema uuringuga tunnetavad lapsevanematepoolse abi vajadust suurem osa vastanud koolidest (30% vs 37,7%).

Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega info edastamisel (õppematerjalide, õppepäevade, kampaaniate, projektide jms osas) on väga rahul või pigem rahul kolmveerand ehk 75,3% vastanud koolidest. Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega on väga rahul või pigem rahul on 70,8% koolidest, pigem ei ole rahul 5,1% ning üldse ei ole rahul 0,5% ehk 2 kooli. Osakonna tegevusest ei ole enda hinnangul teadlikud 6,8% koolidest. Varasemas uuringus oli Maanteeameti piirkondliku liikluskasvatuse osakonna tööga rahul 72% ehk 1,2 protsendipunkti rohkem kui käesolevas uuringus.

Senisest enam tähelepanu peaks liikluskasvatuse arendamisel edaspidi pöörama koolidele, mille õppekeel ei ole eesti keel või kus õpivad hariduslike erivajadustega lapsed, kellele tavapärased õppematerjalid ja meetodid ei pruugi sobida.

Üldised trendid võrreldes varasema uuringuga

- Liiklusohutuskampaaniaid on viimasel kolmel õppeaastal tööplaanis kajastanud enamus ehk 95,7% vastanud koolidest. Võrreldes 2012. aastaga on täheldatav oluline edasimineku – varasemas uuringus oli liiklusohutuskampaaniaid tööplaanis kajastanud ca 2/3 vastanud koolidest.
- Maanteeameti korraldatud projektides on uuringu kohaselt osalenud 87% küsitlusele vastanud koolidest, varasemas uuringus oli see näitaja madalam (ca 2/3 vastanud koolidest). Seega on

Maanteeameti poolt korraldatavates projektide osalemine kasvanud. Populaarseimaks projektiks oli projekt tasuta jalgratturikoolituse igale 10- aastasele lapsele.

- Paranenud on olukord koolitee ohtlike kohtade kaardistamise osas: 49% koolidest vastas, et koolitee kaardistamine on teostatud, 2012. aastal läbi viidud uuringus oli koolide ohtlike kohtade kaardistamist teostatud ca 1/3 koolidest. Samas on koolitee ohtlike kohtade kaardistamise osas siiski veel arenguruumi, kuna 51% vastanud koolidest pole seda endiselt teinud. Samas on võrreldes varasema uuringuga põhikooli II ja III astmes on koolitee ohutuse kaardistamine oluliselt saenenud, kõige enam toimub koolitee ohtlike kohtade kaardistamist siiski põhikooli I astmes.
- Sagenenud on jalgratturikoolituste läbiviimine – viimase kolme aasta jooksul on jalgratturikoolitust läbi viinud 83% koolidest, varasemas uuringus oli seda teinud 2/3 koolidest. Koolitusi korraldatakse endiselt sagedamini maakoolides kui linnakoolides. Peamiseks probleemiks koolituste korraldamise juures on endiselt pädeva koolitaja leidmine.
- Olukord liikluskasvatuse tulemuslikkuse hindamise osas on veidi paranenud – 23,6% koolidest on kasutanud Tartu Ülikooli poolt väljapakutud enesehindamisvahendit, 12% koolidest kasutab muid hindamisvahendeid, õpilaste hindamisvahendit kasutab 17,3% koolidest, 11% hindab oma meetoditega.
- Kõige madalamalt hinnatakse endiselt õpilaste liiklusalaseid hoiakuid ning kõige kõrgemalt teadmisi. Endiselt peetakse oluliseks koostöö parandamist lapsevanematega ning järjepidevust liikluskasvatuses. Olulisena märgitakse ka vajadust rakendada liiklusvaldkonnas õpitutut senisest enam praktikas.
- Maanteeametilt õppevahendite tellimine on kasvanud – vähemalt ühe korra oli Maanteeametilt õppevahendeid tellinud 82,9% koolidest, 2012. aasta uuringus oli see näitaja 61%.
- Sarnaselt varasema uuringuga tuntakse endiselt kõige enam puudust erinevatest õpperadadest ja liiklusväljakutest (27% vastanud koolidest).
- Rahulolu Maanteeameti tööga liikluskasvatuse korraldamisel on võrreldes eelmise uuringuga sarnasel tasemel (rahul või pigem rahul oli 70,8% koolidest, 2012. aastal 72%).
- Põhilised koostööpartnerid koolide jaoks on endiselt politsei ja Maanteeamet.

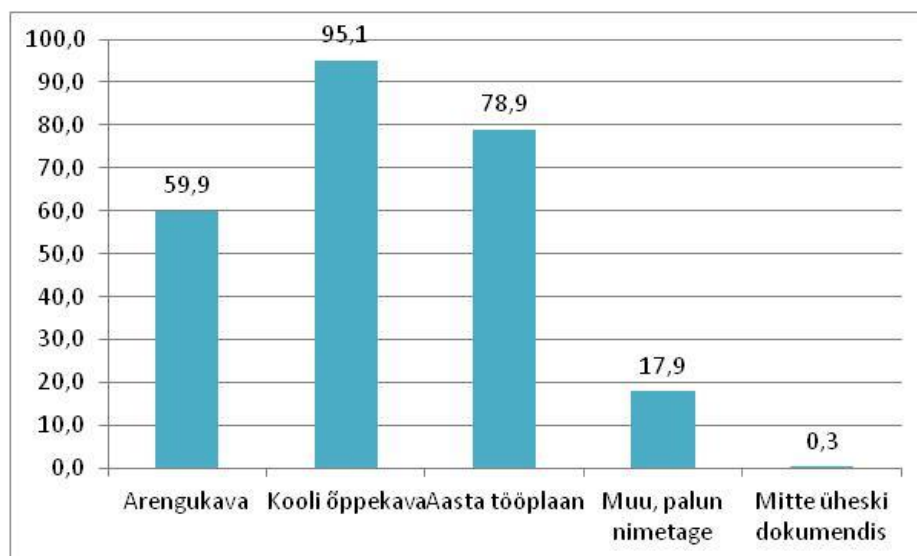
1 Liikluskasvatuse korraldus koolis

1.1 Dokumendid, milles on riikliku õppekava läbiv teema „Tervis ja ohutus“ kajastatud

Peamised dokumendid, milles koolid on riikliku õppekava läbivat teemat „Tervis ja ohutus“ kajastanud on kooli õppekava (95,1%), aasta tööplaani (78,9%) ning arengukava (59,9%). 2012. aasta läbi viidud uuringus ei küsitud eraldi riikliku õppekava läbiva teema kajastamise kohta, vaid uuriti liikluskasvatustemaatika kajastumist koolide strateegilistes dokumentides üldisemalt – seega ei ole võimalik tulemusi ka üks-üheselt võrrelda. Kõige enam on liikluskasvatustemaatikat ning nimetatud riikliku õppekava läbivat teemat kajastatud endiselt õppekavas ning aasta tööplaanis.

Mitte üheski dokumendis ei olnud teemat kajastanud 1 vastanud kool, 2012. aasta uuringus oli selliseid koole, et liikluskasvatustemaatikat üheski dokumendis ei kajastanud 4.

Joonis 7: Dokumendid, milles on riikliku õppekava läbiv teema „Tervis ja ohutus“ kajastatud (%). Kõik vastajad n=369

68 kooli nimetasid vastusevariandi „Muu“ raames muuhulgas järgnevat:

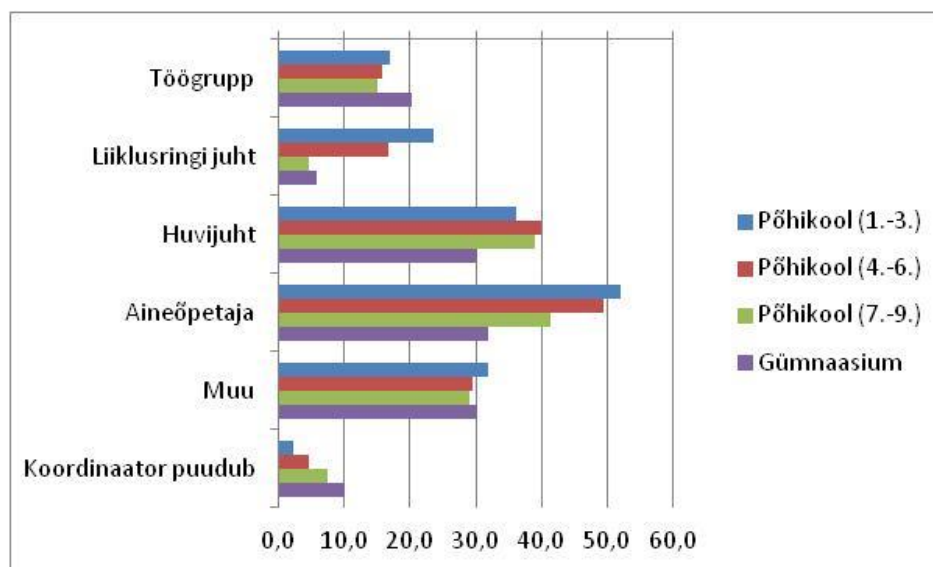
Õpetajate töökavad, klassijuhataja tööplaani, ainekava, ürituste kava, kuu tööplaani, nädalakava, omavalitsuse terviseprofiil, Maanteeameti juhendid, kooli tervisenõukogu tööplaani, huviringi tööplaani / huvijuhi töökava, preventatiivse töö plaani, kodukord, õppeaasta eesmärgid, kooli riskianalüüs, sotsiaalpedagoogi aastaplaani, keelekümblusklasside kokkulepped, projektid, tugipersonali töökavad

1.2 Liikluskasvatuse korralduse koordineerijad

Liikluskasvatust koordineerivad koolides kõigis õppeastmetes läbivalt kõige sagedamini aineõpetajad ja huvijuht. Liiklusringi juhil ja aineõpetajal on kõige suurem roll põhikooli I astmes¹. Vanemates vanuseastmetes nende roll järjest väheneb. Kõige harvem puudus liikluskasvatuse valdkonna koordinaator põhikooli I astmes (2,2%), kõige enam gümnaasiumiastmes (10,3%).

Sarnaselt varasema uuringuga on liikluskasvatuse koordineerimine olulisem põhikoolis. Samas on liikluskasvatus võrreldes 2012. uuringuga gümnaasiumites enam koordineeritum – kui varasemas uuringus ei omanud 21% gümnaasiumiastmega koolidest mingit koordinaatorit, siis käesolevas uuringus puudus koordinaator gümnaasiumiastmes 10,3% vastanud koolidest.

Joonis 8: Liikluskasvatuse koordineerijad koolides (%). Kõik vastajad n=369

Kuna paljud koolid nimetasid liikluskasvatuse koordineerijatena endiselt mitut spetsialisti (põhikooli I astmes 186 kooli, teises astmes 185, kolmandas astmes 153, gümnaasiumiastmes 62), siis võib väita, et ühtne koordinaator paljudes koolides endiselt puudub. Ühtse koordinaatori puudumisele kui puudusele viidati ka mitmetes teistes käesoleva uuringu küsimustes.

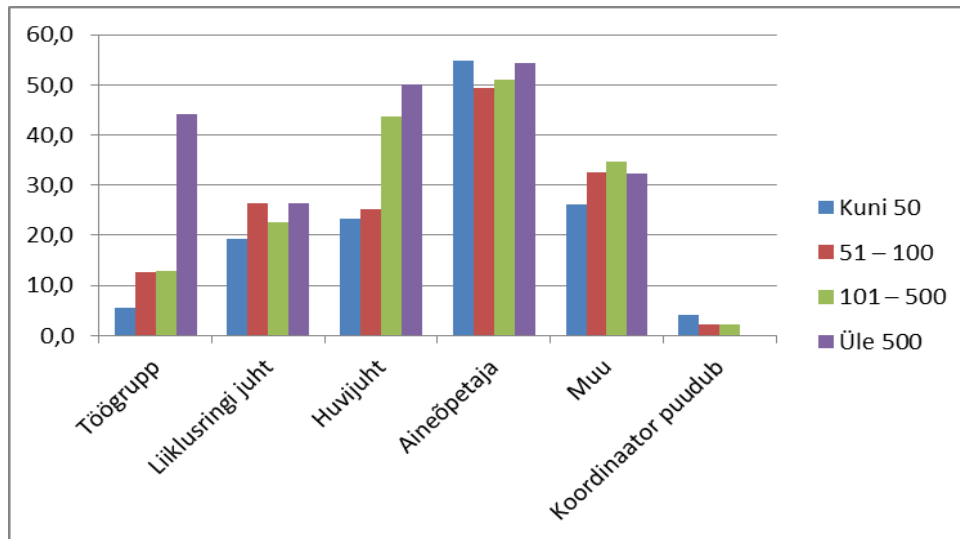
Vastusevariant „muu“ oli populaarne kõikides kooliastmetes. Liikluskasvatuse koordineerijana nimetati muuhulgas järgmisi isikuid:

Klassijuhataja, direktor, õppealajuhataja, loengupidaja, arendusjuht, autosõiduõpetaja, liiklusõpetaja, juhtkond, projektijuht, sotsiaalpedagoog

Mõningad erisused liikluskasvatuse koordineerimise korraldamises ilmnid erineva õpilaste arvuga koolide vahel. Suurema õpilaste arvuga koolides esineb spetsiaalselt liikluskasvatusega tegelevaid isikuid sagedamini kui väiksemates koolides. Nt kuni 50 õpilasega koolides on põhikooli I astmes liikluskasvatuse koordineerijaks peamiselt aineõpetaja (54,8%). Õpilaste arvu suurenemisel koolis tõuseb ka teiste koordineerijate osatähtsus. Üle 500 õpilasega koolides on töögrupi osatähtsus liikluskasvatuse koordineerimisel (44,1%) võrreldes kuni 50 õpilasega kooliga (5,5%) tunduvalt suurem. Siiski on näha aineõpetaja läbivat suurt osatähtsust nii väiksemates kui ka suuremates koolides.

¹ Esimesel kooliastme puhul viitab „aineõpetaja“ ilmselt klassiõpetajale.

Joonis 9: Liikluskasvatuse koordineerijad erineva õpilaste arvuga koolide põhikooli I astmes (%). Kuni 50 õpilaste n = 73; 51-100 õpilaste n = 95; 101-500 õpilaste n = 133; üle 500 õpilase n = 68

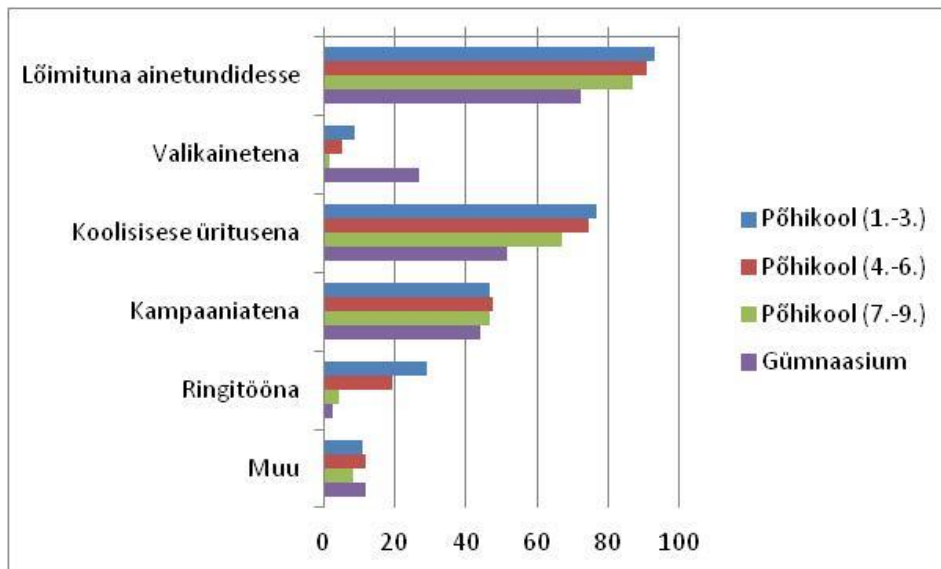
Põhikooli II astmes ehk 4.-6. klassis on tulemused sarnased põhikooli I astme tulemustega. Liikluskasvatusega tegelevad väikesemates koolides rohkem aineõpetajad ja huvijuhid. Üle 500 õpilasega koolides tõusevad esile ka töögrupid.

1.3 Liikluskasvatuse läbiviimine kui osa riikliku õppekava läbivast teemast

Enamus koole vastasid, et liikluskasvatuse läbiviimine kui osa riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ on lõimitud ainetundidesse (põhikooliosas üle 87-93² % koolidest, gümnaasiumiosas 72% koolidest). Liikluskasvatust viiakse sageli läbi ka koolisiseste üritustena (põhikooliastmetes 67-77% vastanud koolidest, gümnaasiumiosas 52% vastanud koolidest). Kampaaniate osatähtsus on erinevates kooliastmetes üsna sarnane, kuid pole peamine moodus liikluskasvatuse läbiviimiseks. Valikainete raames rakendatakse liikluskasvatust peamiselt gümnaasiumiastmes (27% vastanud koolidest), põhikooliosas on valikainete kasutamine liikluskasvatuse läbiviimiseks pigem marginaalne (kõikides põhikooli astmetes alla 10%). Tulemused on sarnased varasema uuringu tulemustega, olulisi muutusi ei saa täheldada.

² Nimetatud on vahemik, kuna küsimus esitati eraldi iga kooliastme kohta

Joonis 10: Liikluskasvatuse läbiviimine kui osa riikliku õppekava läbivast teemast (%). Kõik vastajad n=369

Vastusevariandi „muu“ all nimetati järgmist:

Klassijuhatajatund, koolitused, Politsei- ja Piirivalveameti külalistunnid, autokooliga koostöös korraldatud tunnid, igahommikused hommikukogunemised, projektid, liiklusõppetunnid ja liiklusviktoriinid, õppekäigud, õppused.

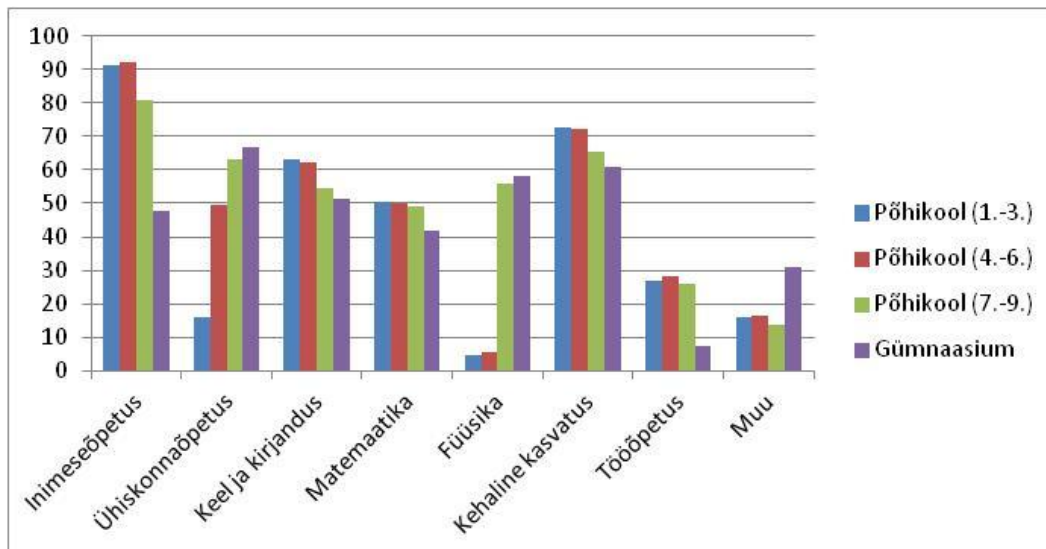
1.4 Liikluskasvatuse lõimimine ainetundidesse

Küsimusele vastasid vaid need koolid, kes olid eelnevalt vastanud, et lõimimine ainetundidesse leiab aset. Põhikooliastmetes on liikluskasvatus kõige enam lõimitud inimeseõpetuse tundi (81 – 91%) ning kehalise kasvatus tundi (66 – 73%). Üle 50% koolidest lõimib liikluskasvatust põhikooliastmes ka keele ja kirjanduse tundidesse ning põhikooli III astmes ühiskonnaõpetuse tundidesse ja füüsika tundidesse. Gümnaasiumiastmes lõimitakse liikluskasvatust kõige enam ühiskonnaõpetusse (67%), füüsikasse (58%) ning keele ja kirjanduse tundidesse (51%).

Füüsika tunni madal näitaja põhikooli I ja II astmes ning tööõpetuse madal näitaja gümnaasiumiastmes tuleneb ilmselt asjaolust, et nimetatud aineid vastavates astmetes kõikides koolides ei õpetata.

2012. aastal läbiviidud uuringust tulenes, et põhikoolis tegeletakse liikluskasvatusega inimeseõpetuse tunnis (93%) ning samuti kehalise kasvatus, keele ja kirjanduse ning matemaatika ja ühiskonnaõpetuse tundides. Gümnaasiumis domineerisid inimeseõpetus ja ühiskonnaõpetus (63% vastavat astet omavatest koolidest.) Seega ei ole olukord võrreldes eelmise uuringu läbiviimisega oluliselt muutunud.

Joonis 11: Liikluskasvatuse lõimimine ainetundidesse (%). Vastajad n=341

Vastusevariandi „muu“ all nimetati järgmist:

Klassijuhatajatund, liiklusõpetuse tund / autoõpetuse tund, rattakool, esmaabi koolitus, muusikaõpetus, elu- ja toimetulekuõpe, loodusõpetus, pikapäevareühm, võorkeeletunnid, esimesele õppeastmele loodud eraldi tund, etiketiõpetus, majandus, olustikuõpetus, kunstiõpetus, väärtuskasvatus.

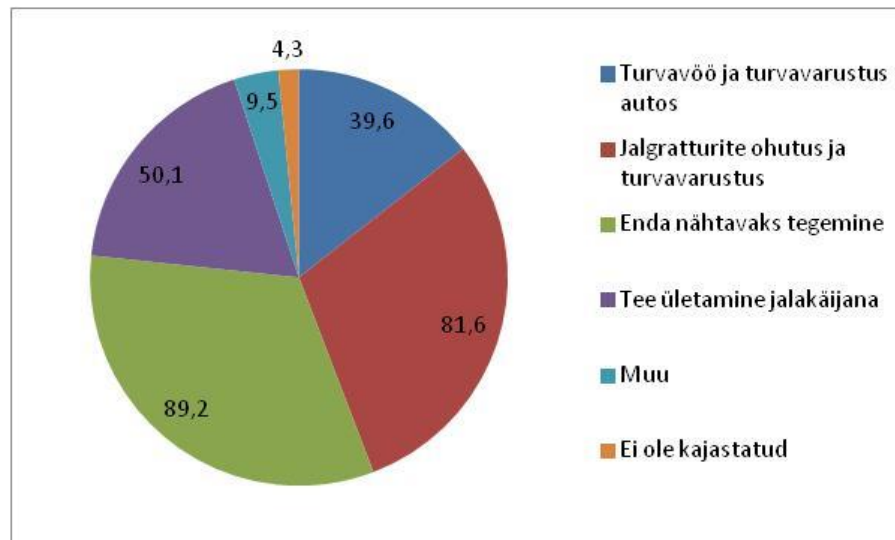
1.5 Liiklusohutuskampaaniate teemade kajastamine kooli tööplaanis

Liiklusohutuskampaaniaid on viimasel kolmel õppeaastal oma tööplaanis kajastanud enamus vastanud koole (95,7%). Võrreldes 2012. aastal toimunud uuringuga on edasimineku märkimisväärne – eelmises uuringus oli liiklusohutuskampaaniaid kooli tööplaanis kajastanud 2/3 vastanud koolidest.

Kampaaniatest kõige populaarsem (89,2% koolidest) oli enda nähtavaks tegemise ja helkuri kasutamise kampaania „Me hoolime, aga ei märka. Kontrolli, et Sinul ja Su lähedastel oleks helkur“. Väga populaarsed olid ka jalgratturi ohutuse ja turvavarustuse kasutamisega seonduvad kampaaniad „Tegijat tunnend kiivrist“ ja „Märka kahe rattalist“. Tee ületamise kampaaniat „Vii teeületus uuele levelile“ oli tööplaanis kajastanud 50,1% vastanud koolidest, turvavarustuse ja turvavöö kampaania „Kinnita tagaistmel turvavöö. Alati!“ 39,6% vastanud koolidest.

Mitte ühtegi kampaaniat ei olnud oma tööplaanis kajastanud 16 vastanud kooli. Neist 5 asuvad Harju maakonnas, 2 Rapla maakonnas, Valga maakonnas ning Ida-Viru maakonnas ning 1 kool järgnevalt nimetatud maakondades: Järvamaa, Põlvamaa, Läänemaa, Lääne-Virumaa, Tartumaa

Joonis 12: Liiklusohutuskampaaniate teemade kajastamine kooli tööplaanis (%). Kõik vastajad n=369

Vastusevariandi „muu“ all nimetati järgmist:

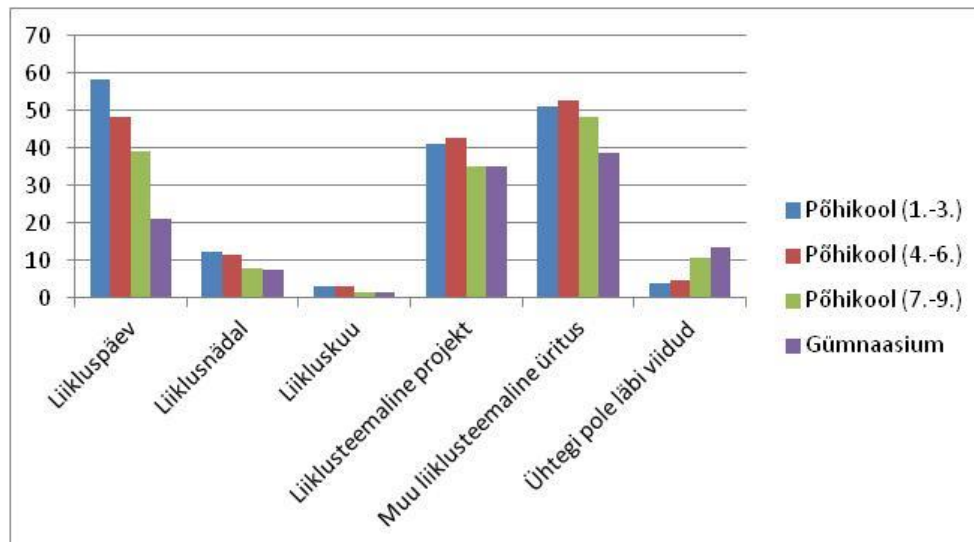
Ohutus libedal teel, jääpurikate ja lume kukumine katustelt, Ei alkoholile ja mõnuainetele, Selge Pilt – KEAT projekti ettevõtmised, targa bussiliikleja koolitus, Viimane piknik, Musta nuku katse, liikumine raudteel, liikumine maal ja linnas, noorte riskikäitumine, Ohutu koolitee, jalakäijana liikluses.

1.6 Liikluspäeva, -nädala, -kuu läbiviimine koolis

Põhikooliastmes korraldavad koolid liikluspäevi, kuid liiklusteemalisi üritusi ning osalevad liiklusprojektides. Liikluspäevad on kõige populaarsemad I kooliastmes. Liiklusnädalate ja liikluskuu korraldamine ei ole nii populaarne. Gümnaasiumiastmes korraldatakse muid liiklusteemalisi üritusi (40%), osaletakse liiklusteemalistes projektides (36%) ning korraldatakse liikluspäevi (22%). Ühtegi nimetatud üritust pole läbi viidud vähestes vastanud koolides (4% I kooliastmes, 5% II kooliastmes, 11% III kooliastmes, 14% gümnaasiumiastmes).

Varasemast uuringust tulenes, et liikluspäevi, -nädalaid ja –kuud on läbi viidud põhiliselt põhikooliastmes. Gümnaasiumiastmes on korraldatud vaid liikluspäevi. Selles osas on olukord muutunud – gümnaasiumiastme õpilastel korraldatakse samuti liiklusteemalisi üritusi ning osaletakse liiklusteemalistes projektides. Kuna uuringutulemuste analüüsi olid kaasatud vaid nende gümnaasiumite vastused, milles on ka põhikooliklassid, siis korraldatakse mitmeid üritusi ilmselt koos põhikooliastmega mitte spetsiaalselt gümnaasiumiastmele. Kõige enam liiklusteemalisi üritusi korraldatakse endiselt I ja II kooliastmes.

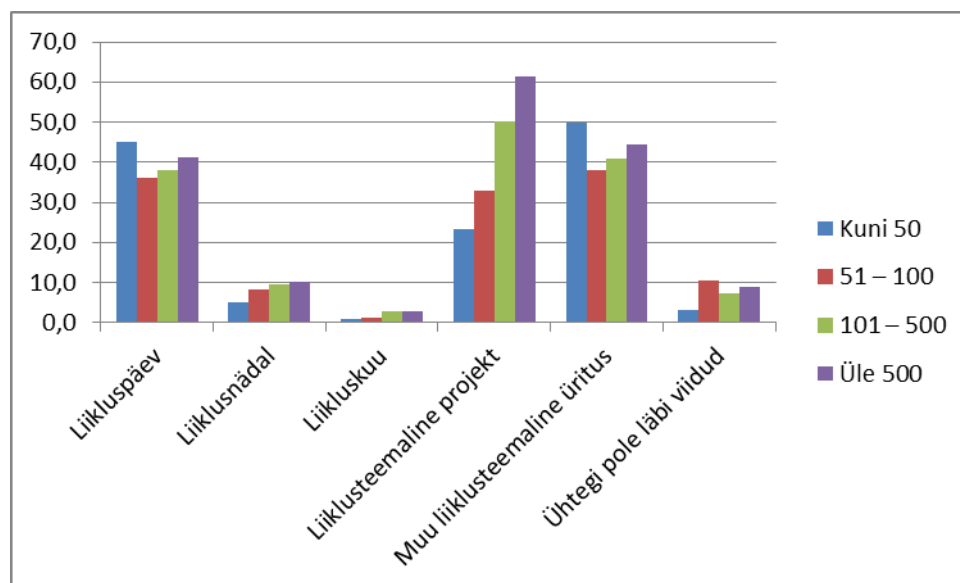
Joonis 13: Liikluspäeva, -nädala, -kuu läbiviimine koolis (%). Kõik vastajad n=369

Liikluspäevade jm ürituste sisustamiseks on kõige populaarsemad tegevused jalgrattaga liiklemise alased tegevused (sh ratturiekssamite sooritamine), loengute pidamine ning kohtumine kooli kutsutud külalisega (enamasti politseinikuga), kes ohutu liiklemisega seonduvat selgitab, helkurikontroll ja helkuri vajalikkuse selgitamine ning erinevad omaloominguga seonduvad tegevused. Vähem mainiti ohutu koolitee selgitamist, raudteeohutust, jalakäija ohutust, ühistranspordiga seonduvat, filmivaatamist, viktoriine, perepäeva, erinevaid mänge.

Väiksemates koolides viiakse läbi peamiselt liikluspäevi ja muid liiklusteemalisi üritusi. Suurema õpilaste arvuga (üle 500) koolides on populaarseimad liiklusteemalised projektid (61,3%).

Joonis 14: Liikluspäeva, -nädala, -kuu läbiviimine koolis (%). Kuni 50 õpilast n = 73; 51-100 õpilaste n = 95; 101-500 õpilaste n = 133; üle 500 õpilase n = 68.

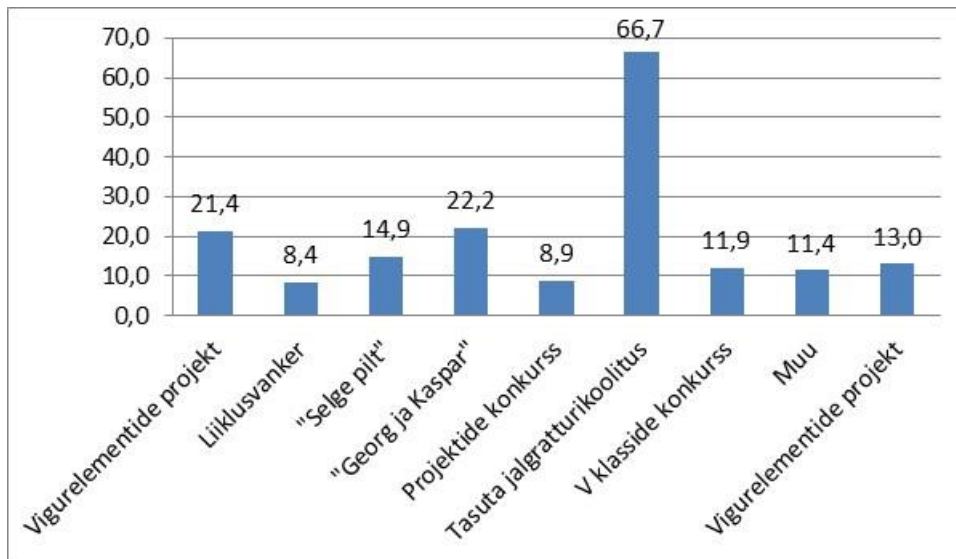
1.7 Osalemine Maanteeameti korraldatavates projektides

Maanteeameti korraldatud projektides on viimase kolme aasta jooksul osalenud 87% küsitlusele vastanud koolidest, varasemas uuringus oli see näitaja 2/3.

Ülekaalukalt kõige populaarsem Maanteeameti korraldatav projekt, kus küsitletud koolid on viimase kolme aasta jooksul osalenud, on tasuta jalgratturikoolitus igale 10-aastasele lapsele (66,7%). Üle 20% vastanud koolidest on osalenud noorte riskivältimiskoolituses „Georg ja Kaspar“ (22,2%) ning vigurelementide projektis (21,4%). Mitte üheski projektis ei ole osalenud 13% küsitletud koolidest (48 kooli).

Varasemas uuringus oli kõige populaarsemaks projektiks Vigurivänt (jalgratturikoolituse projekt), milles oli osalenud 39% koolidest. Seega võib väita, et aastatega on Maanteeameti korraldatavad projektid koolide hulgas populaarsemaks muutunud.

Joonis 15: Osalemine Maanteeameti korraldatavates projektides (%). Kõik vastajad n=369

Vastusevariandi „muu“ all nimetati järgmist:

Must Nukk, KEAT, Vigurivänt, Liiklustark, Ohutu raudtee, Väike ellujääja, Vigurivänt, Ussimäng.

Tasuta jalgratturikoolitus oli kõige populaarsem Valga maakonnas, kus sellest võttis osa lausa 81% küsitlusele vastanud koolidest. Valga maakond paistab silma ka sellega, et kõik vastanud koolidest võtsid osa mõnest Maanteeameti korraldatud projektist. Projektis „Selge pilt“ osaleti kõige rohkem Hiiu maakonnas (40%). Vigurelementide projekt oli populaarne nii Hiiu maakonnas (40%) kui ka Võru maakonnas (40%). Projektist „Georg ja Kaspar“ võtsid kõige rohkem osa Harju maakonna koolid (32%).

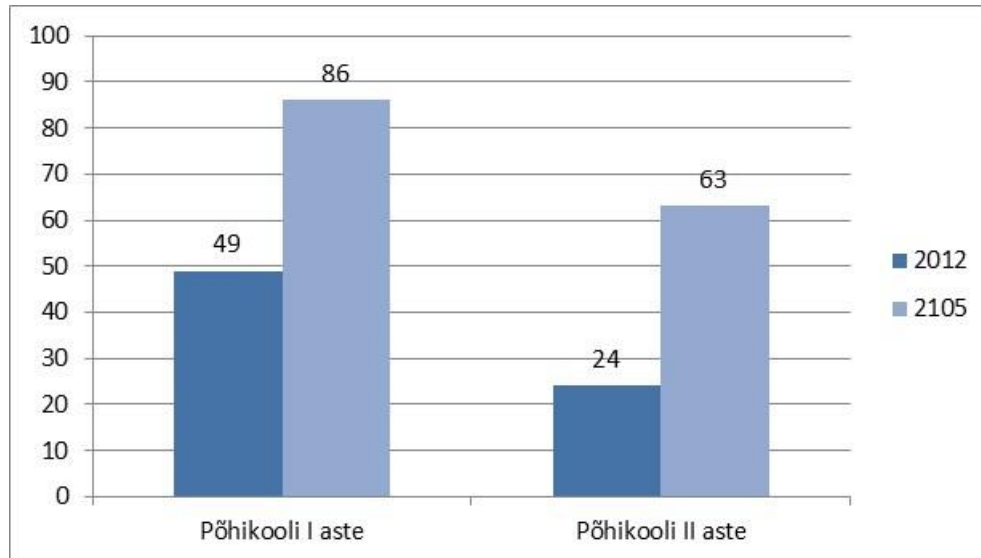
1.8 Koolitee ohtlike kohtade kaardistamine

Koolitee ohtlike kohtade kaardistamise osas jagunesid vastused peaaegu pooleks – 49% koolidest vastas, et koolitee kaardistamine on teostatud ning 51%, et seda ei ole tehtud. 2012. aastal läbi viidud uuringus oli koolide ohtlike kohtade kaardistamist teostatud ca 1/3 koolidest, mis tähendab, et olukord on paranenud.

Koolid, kes on koolitee kaardistamist teostanud, on seda teinud enam nooremates vanuseastmetes ja vähem vanemates vanuseastmetes. Kui põhikooli I astmes tegeleti koolitee ohtlike kohtade kaardistamisega 85,6% koolidest, siis gümnaasiumiastmes tehti seda 27,5% koolidest. Võrreldes varasema uuringuga on üldine tendents sarnane, kuid põhikooli II ja III astmes on koolitee ohutuse

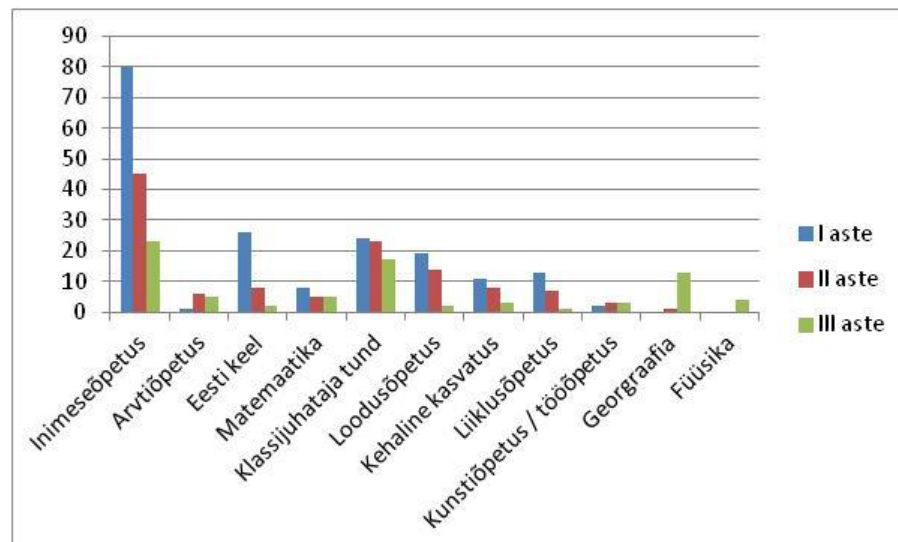
kaardistamine oluliselt sagenenud. Kui 2012. aasta uuringus vastas, et koolitee ohtlike kohtade kaardistamist on põhikooli II ja III astmes teostanud vastavalt 49% ja 24% koolidest, siis käesoleva uuringu andmetel on samad näitajad nüüd 63% ja 43%.

Joonis 16: Koolitee ohtlike kohtade kaardistamine põhikooli I ja II astmes (%). 2012. ja 2015. aasta tulemuste võrdlus.

Sarnaselt varasema uuringuga paluti vastajatel kirjutada, mis ainetundide raames kaardistamist läbi viidi. Kõige enam vastuseid laekus põhikooli I astmes (154), II kooliastmes oli vastuseid 115, III kooliastmes 80 ja gümnaasiumiosas vaid 16. Järgmises tabelis on esitatud andmed põhikooliastme kohta.

Joonis 17: Koolitee ohtlike kohtade kaardistamine põhikooliastmes ja erinevates õppeainetes. Vastajad I aste n=154, II aste n=115, III aste n=80

Ülekaalukalt populaarseim aine ohtliku koolitee kaardistamiseks on inimeseõpetus, populaarsed on ka klassijuhatajatund ning loodusõpetus (vanemas astmes geograafia). Eesti keele tunnis tegeletakse koolide ohtlike kohtade kaardistamisega peamiselt I kooliastmes.

Gümnaasiumiastmes nimetati autoõpetust, ühiskonnaõpetust, klassijuhatajatundi, geograafiat, ühiskonnaõpetust, inimeseõpetust ning terviseõpetust.

1.9 Probleemid ja takistused liikluskasvatuse läbiviimisel koolis

Küsimusele vastanud 357 koolist leidis ca 1/3, et liikluskasvatuse läbiviimisega koolis probleeme ei esine. Võrreldes 2012. aastal läbiviidud uuringuga on olukord seega paranenud, kuna varasemas uuringus oli neid koole, kes probleeme ei täheldanud vastajatest 1/5. Peamised probleemid, mida mainitakse, on endiselt:

- 1) Ajanappus (õpetajate ja õpilaste suur koormus, keeruline leida aega liikluskasvatuse teemadega tegelemiseks);
- 2) Valdkonna koordinaatori või eestvedaja puudumine – liikluskasvatuse läbiviimine sõltub konkreetsete õpetajate tahtest ja suutlikkusest. Teemaga tegelemine oleks järjepidevam kui oleks kindel koordinaator.
- 3) Vahendite ja õppematerjalide puudus – puudust tuntakse nii liiklusväljakutest kui ka sobilikest õppematerjalidest (nt materjalid intellektipuudega lastele või venekeelsed materjalid).
- 4) Rahastamine – haakub osaliselt nii koordinaatori kui õppevahendite temaatikaga. Liikluskasvatuse läbiviimiseks sobilike ressursside hankimiseks ei ole piisavalt rahalisi vahendeid.

Probleemide illustreerimiseks on esitatud väljavõtted kogutud vastustest:

Ajanappus:

„Aineõpetajate suur töökoormus takistab pühendumist spetsiaalsete sündmuste korraldamisel“.

„Ei jätku tunniressurssi ja õpetajatel on palju muid lisakohustusi“.

„Raske on leida pärast tunde ühist aega, sest lastel on muusikakool ja trennid. Tööd tehakse ainetundide arvelt sageli.“

Koordinaatori / eestvedaja puudumine:

„Koordinaatori või nõukogu (nagu tervisenõukogu) puudumine, mistõttu ei ole ka ühiselt määratletud eesmärki ning selget plaani. Huvi on, siin-seal keegi toimetab ja teemadega tegeletakse kooli sündmustel, kuid kvaliteetseks ja eesmärgipäraseks tööks on siiski tarvis kindlat inimest, kelle kätte koonduks info, kes oskaks ja oleks võimeline seda haldama ning koordineerima tegevusi, projekte. Paraku koolis tundub see roll kohati olevat jäänud nõ vaeslapse rolli, kuna töökoormuse tõttu ei ole palju neid, kes vabad“.

Vahendite / õppematerjalide puudus:

„Koolil puudub liiklusväljak, mille abil saaks tõhustada liikluskasvatust koolis.“

„Erinevate vaimse puudega lastele ei ole liiklusalaseid õppematerjale ja programme“

Rahastamine:

„Hea oleks kui koolil oleks enda liiklusväljak (statsionaarne), ent rahaliste ressursside tõttu ei saa seda hetkel võimaldada. Igal kevadel tehakse see ise korvpalliväljakule, õuealale.“

„Eraldi rahastamist liikluskasvatuse läbiviimiseks ei ole, seega tuleb seda korraldada projektitegevuse kaudu.“

1.10 Ettepanekud liikluskasvatuse läbiviimiseks koolis

Ettepanekuid liikluskasvatuse läbiviimiseks esitas kokku 202 kooli. Üldiselt koolid tahavad ja soovivad liikluskasvatust läbi viia ning oma võimete ja võimaluste raames seda enamasti ka tehakse, samas hakkab vastustest silma, et koolid tunnetavad, et teema on hajutatud ning selle koordineerimine ei ole ühel või teisel põhjusel piisavalt süsteemne ja / või efektiivne. Järgnevalt vastustest mõned näited, vastused ei ole esitatud pigerea alusel.

„Kui võimalik, siis rohkem ootaksin kooli liikuspäevadele osalema politsei esindajaid- lastele meeldib, kui neid juhendavad politseinikud.“

„Liikluskasvatus on läbivalt alati olnud õppekavades sees ja ilma ei saakski - see on igapäevase elu väga tähtis osa! Eks iga asjaga on nii, et aega võiks olla rohkem, siis kinnistuksid õpitud oskused rohkem ka praktikas.“

„Liikluskasvatus peaks olema eraldi õppeaine igas kooliastmes.“

„Liikluskasvatuse läbiviimine on lisakoormus nii aineõpetajale kui klassijuhatajale. Aineõpetajad saavad seda teha minimaalselt lõimuvate teemade raames oma ainetunnis. Suurem osa tehakse klassiväliste ürituste raames“.

„Liikluskasvatuse kindlasti tagatud osa peaks olema praktiline liikluskasvatus. Ei piisa sellest, kui vaid koolilaua taga liiklust õppida, kuigi ka see on oluline.“

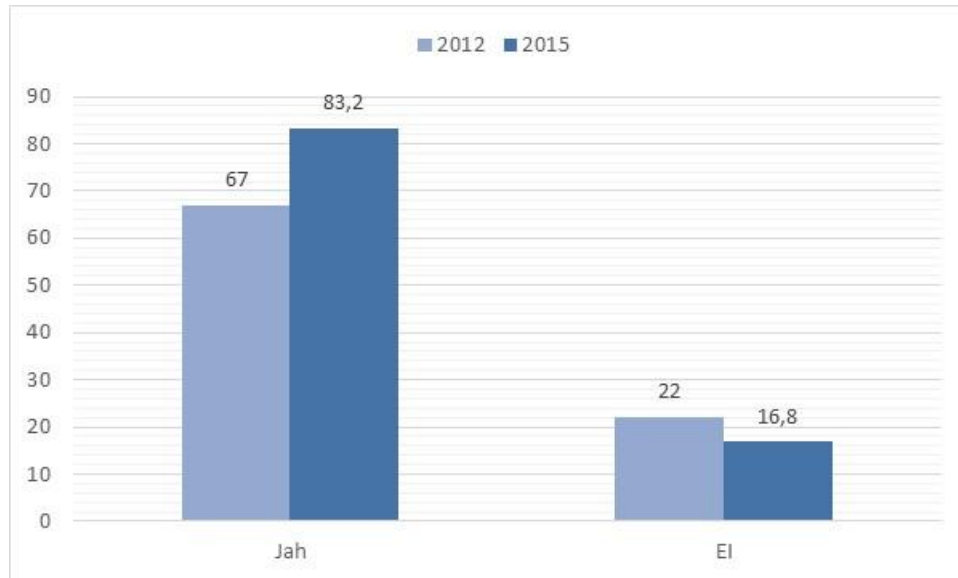
„Oluline ei ole millises plaanis on liikluskasvatus kirjas, sest plaan ei tööta. Selleks, et liikluskasvatus jõuaks iga õpetaja tundi on vaja teha õpetajale materjalid, teemad, meetodid kergesti kättesaadavaks ja õpilasele huvitavaks. Teemad ei peaks olema väga ajamahukad, vaid pigem 5 -10 min lõimingut ainetunniga. Välja võiks anda õpetaja käsiraamatu koos filmide, digipiltide, statistika, esitluse jms. Raamat peaks olema juba lõimimine ainega.“

2 Jalgratturikoolitus

2.1 Jalgratturikoolituse korraldamine koolides

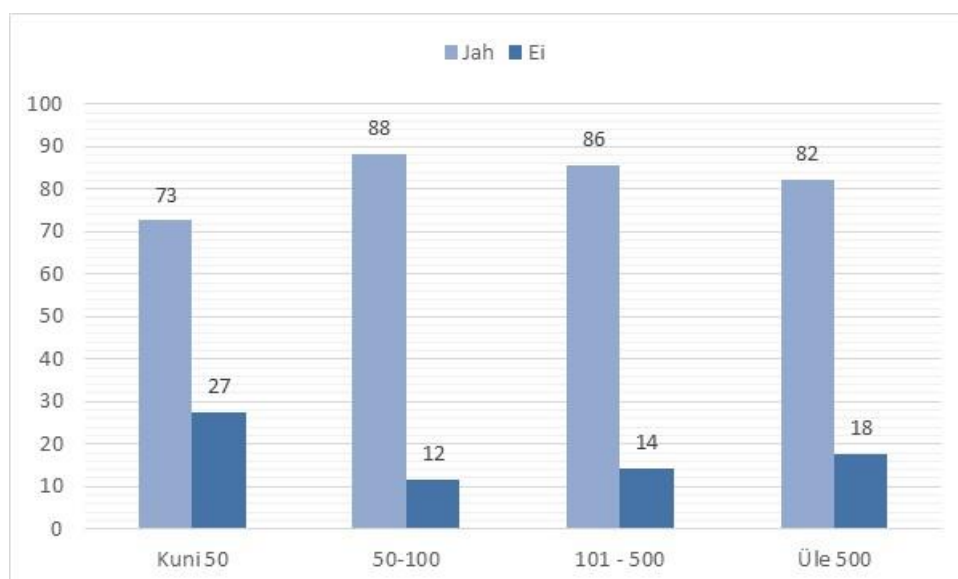
Jalgratturikoolitust on viimase kolme aasta jooksul läbi viinud 83,2% vastanud koolidest, ülejäänud koolid ei ole koolitust läbi viinud (16,8%). Varasemas uuringus ei olnud koolitusi läbi viinud 22% koolidest.

Joonis 18: Jalgratturikoolituse korraldamine koolides (%). Kõik vastajad n=369

Koolide suuruse alusel jagunesid tulemused vastavalt järgmisele joonisele. Suuri erinevusi suuremate ning väiksemate koolide vahel täheldada ei saa. Kõige vähem olid jalgratturikoolitust korraldanud kuni 50 õpilasega koolid (73% vastanud koolidest), üle 50 õpilasega koolide näitajad jäid 82 kuni 88 protsendipunkti vahele.

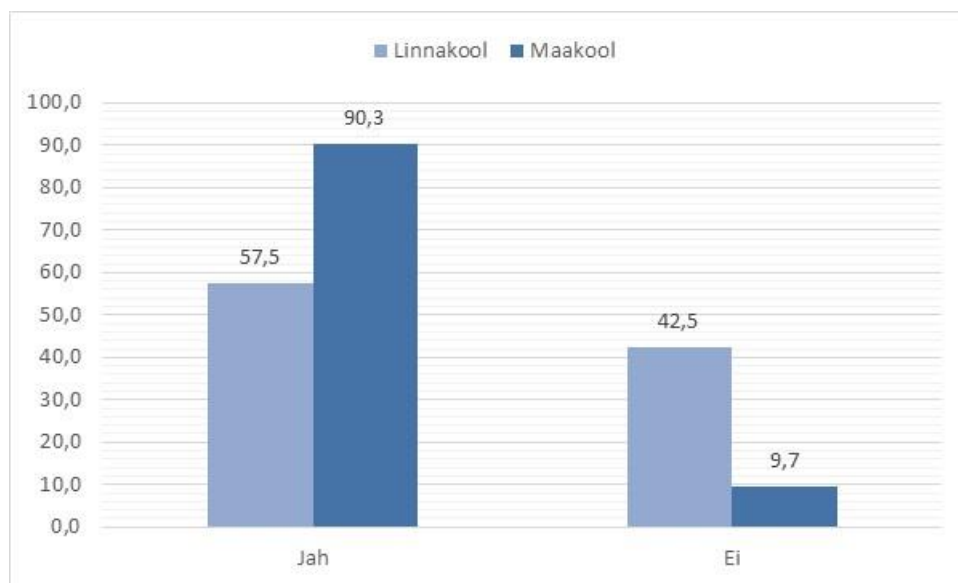
Joonis 19: Jalgratturikoolituse korraldamine koolides koolide suuruse lõikes (%). Kõik vastajad n=369

2012. aasta uurinus oli olukord sarnane, kuigi jalgratturikoolituse korraldanud koolide osakaalud olid väiksemad – kõige enam kolid koolitus korraldanud 101 – 150 õpilasega koolid (72%), järgnesid 51-100 õpilasega kooli (69%), üle 500 õpilasega koolid (66%) ning kuni 50 õpilasega koolid (57%).

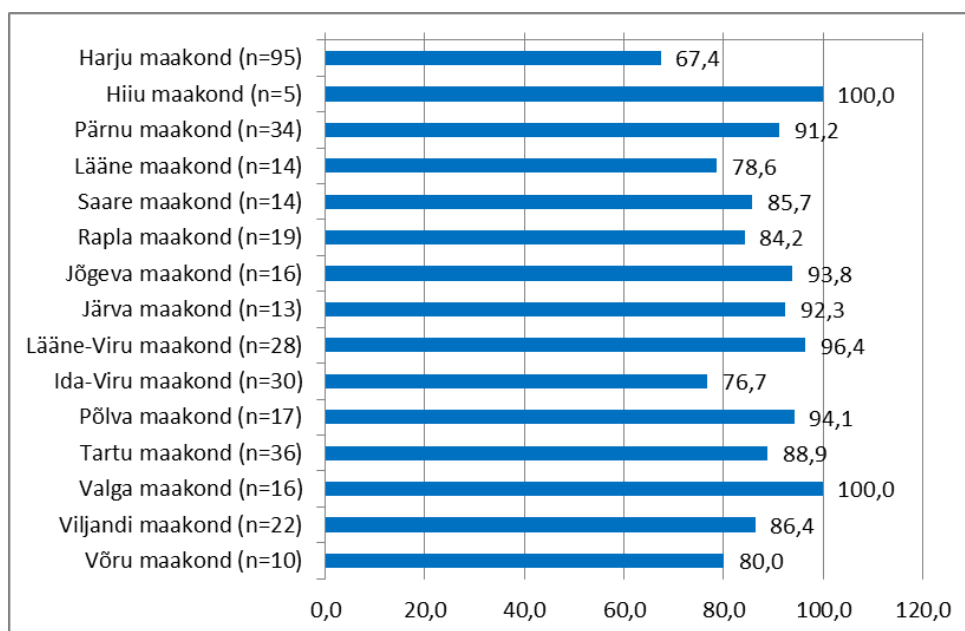
Jalgratturite koolituste korraldamist analüüsiti ka võrdluse linnakoolid vs maakoolid kaudu. Linnakoolide hulka arvati Tallinna, Tartu, Pärnu ja Narva koolid. Nagu järgnevalt jooniselt tuleneb, korraldati maakoolides jalgratturikoolitusi sagedamini kui linnakoolides – maakoolidest oli koolitusi korraldanud lausa 90% koolidest ehk 261 kooli.

Joonis 20: Jalgratturikoolituse korraldamine koolides, linnakoolid vs maakoolid (%), n= 369

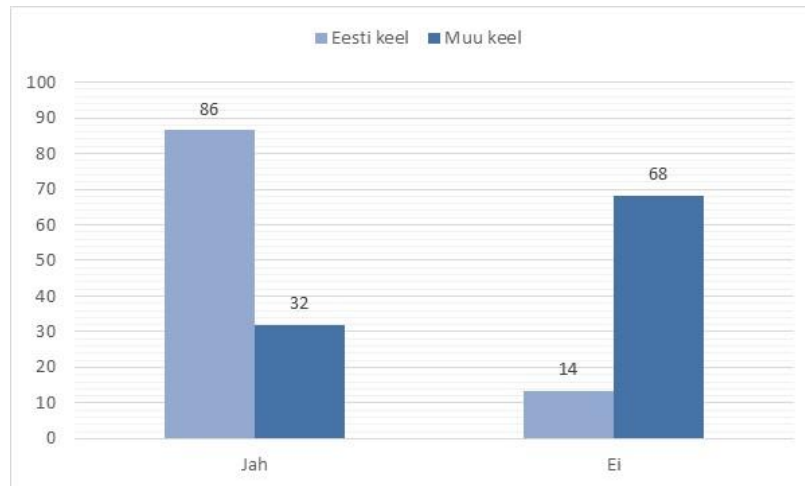
Maakondadest viisid koolitusi kõige enam läbi Hiiu maakonna ja Valga maakonna koolid (100% vastanud koolidest), kõige madalamad tulemused olid Harju maakonnas (67,4%) ning Ida-Viru maakonnas (78,7%).

Joonis 21: Jalgratturikoolituse korraldamine koolides maakondade lõikes (%), n= 369

Jalgratturikoolituste korraldamise osas vaadati eraldi ka eesti (ja mõne muu) õppekeelega koole ning koole, kus eestikeelset õpet ei antud. Võrreldes koole, kus eesti keel on üheks või ainsaks õppekeeleks, koolidega, kus eestikeelset õpet ei anta, on erinevused märgatavad: 86% eesti õppekeelega koolidest oli jalgratturikoolitusi korraldanud, koolides, kus eesti keeles ei õpetata, oli see näitaja 32%. Tulemust illustreerib järgmine joonis:

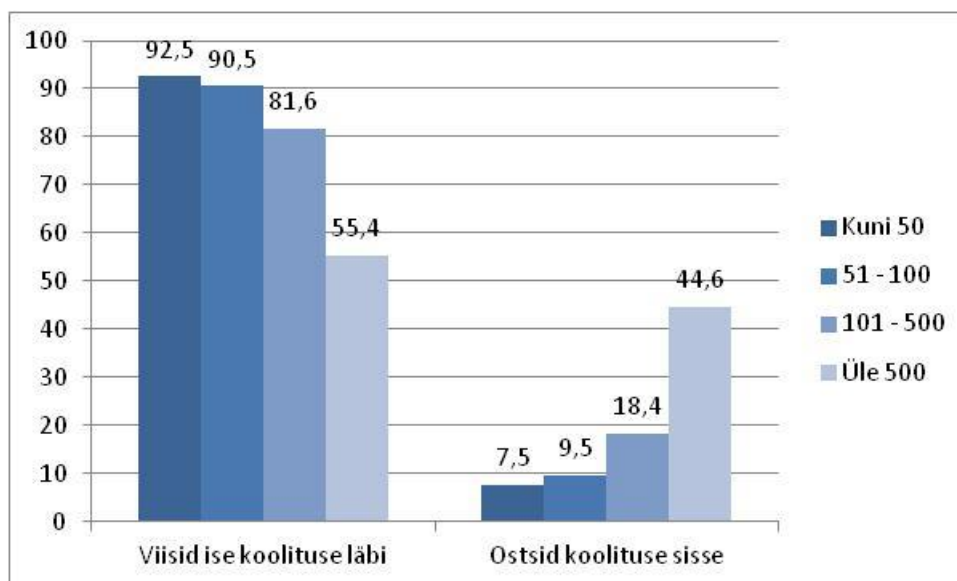
Joonis 22: Jalgratturikoolituse korraldamine koolides õppekeele alusel (%), n = 369

Koolidest, kus koolitus on toimunud, viis koolituse ise läbi 249 kooli ehk 81,1% koolidest, ülejäänud koolid hankisid koolituse mujalt sisse. 2012. aastal läbiviidud uuringus viis koolituse ise läbi 52% vastanud koolidest ehk koolide osakaal, kes korraldavad koolituse ise, on oluliselt suurenenud.

Väiksemad, kuni 50 õpilasega koolid, viisid enamasti ise koolitusi läbi (92,5%). Üle 500 õpilasega koolid ostsid koolitamist sisse (44,6%).

Joonis 23: Jalgratturikoolituse korraldamine koolides (ise vs sisseostetud). Koolituse läbiviinud koolid n = 307.

Varasemas uuringus ei olnud koolituse läbiviimise väikesemate koolide hulgas nii laialt levinud (koolituse viis ise läbi 53% kuni 50 õpilasega koolidest), küll aga oli koolituse sisse ostmine enam levinud suuremate koolide hulgas.

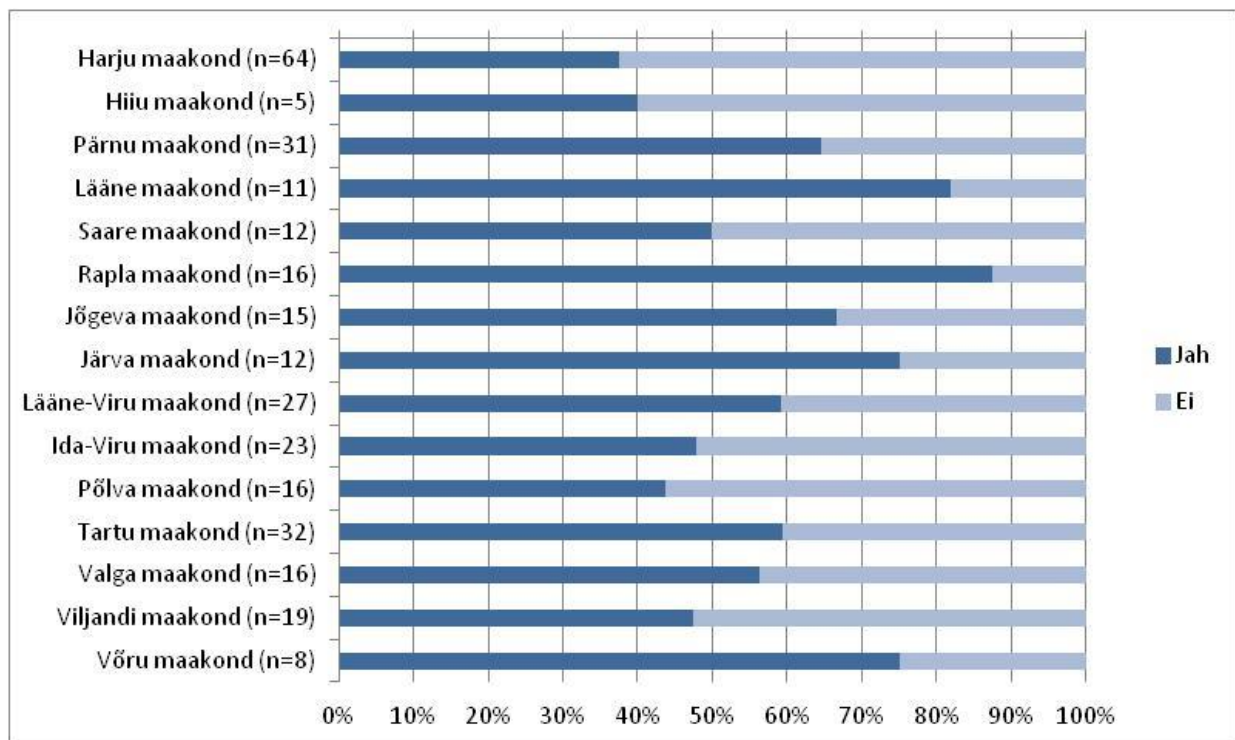
2.2 Kohaliku omavalitsuse toetus jalgratturikoolituse läbiviimisele

Koolid, kes on kolme viimase aasta jooksul jalgratturikoolituse läbi viinud on selleks saanud kohalikut omavalitsuselt toetust 54,1% juhtudest. Varasemas uuringus oli see protsent 38%.

Endiselt on enim toetust saanud pigem maapiirkondade koolid – kui Harjumaal toetasid omavalitsused jalgratturikoolituste läbiviimist 37,5% juhtudest, siis mujal Eestis on see näitaja 60,5%. Seda väidet toetab ka maapiirkondade koolide jalgratturikoolituse ise läbiviimise suurem osakaal (vt eelmine punkt).

Maakondadest on omavalitsused osakaaluna kõige enam jalgratturikoolituste korraldamist toetanud Raplamaal, Läänemaal, Võrumaal ning Jõgevamaal.

Joonis 24: Kohaliku omavalitsuse poole toetus jalgratturikoolituste läbiviimisele maakondades. Vastajad n = 307.

Kohalikud omavalitsused on toetanud ainult munitsipaalkoole, erakoolidele ja riigikoolidele ei ole jalgratturikoolituste läbiviimiseks toetust eraldatud.

Peamiselt on omavalitsused toetanud koolituste läbiviimist rahaliselt, makstes koolituse korraldajale, ringijuhile või õpetajale tasu või eraldades eelarvelisi vahendeid. Üksikud koolid on saanud ka muud toetust, mõned näited:

õppekäigud Maanteemuuseumisse, ruumide võimaldamine liiklustundideks, õppematerjalide soetamine ja õpperaja väljaehitamine, abistamine transpordi osas, et naaberkoolide lapsed saaksid koolitustel osaleda jms.

2.3 Takistused jalgratturikoolituse korraldamisel

Erinevaid takistusi jalgratturikoolituse korraldamisel on vastanud koolidest tunda saanud 21,7%, ülejäänud vastasid, et takistusi pole esinenud. Varasemast uuringust tulenes, et koolitustega esines probleeme ca 1/3-l koolidest.

Peamiseks probleemiks on endiselt koolitaja leidmine (8,1% vastanud koolidest), sellele järgnevad varutuse (jalgrattad, kiivrid jms) ning koolituse läbiviimiseks sobiva väljaku või õppematerjalide puudumine (4,8% koolidest) ja finantsressursside puudus, mis väljendus koolituste tellimises või õpetajate tasustamises (2,7% vastanud koolidest). Muude probleemidena nimetati mitmel korral veel infopudust, koostööpuudust politseiga ning nappi ajaressurssi.

Mõned näited vastusest:

„Puuduvad inimesed, kes on valmis tulema kooli koolitust läbi viima. Autokooli koolitajate puhul on suurimaks takistuseks hind.“

„Kooli õppekeel on inglise keel, raskusi koolituse korraldaja leidmisega. Samuti ei saa meie õpilased eesti keeles jalgratturi loa eksamit sooritada.“

„Materjalide nappus. Kõik õpetajad pole pädevad. Koostöö liikluspolitseiga on olnud kohati nõrk. Isegi jalgrattalubade väljakirjutamine anti klassijuhatajale. Kõike ikka ei jaksa.“

„Puudub vastav õpetaja, harjutamiseks plats, vahendid. Kui oleks vahendid, siis pole kohta, kus neid hoida. Kuna õpetajad on koolis väga ülekoormatud, siis olemasolevatel puudub selleks vaba ajaressurss ja ilmselt ka motivatsioon, samuti ebakindlus, kuna ei peeta ennast selle ala asjatundjaks.“

3 Tagasiside liikluskasvatuse tulemuslikkusest

3.1 Enesehindamise kasutamise praktika

3.1.1 Kooli enesehindamisvahendi kasutamine

Viimase kolme aasta jooksul on vastanud koolides liikluskasvatuse tulemuslikkuse hindamisel kooli enesehindamisvahendit aadressil <http://www.curriculum.ut.ee/et/> kasutanud 23,6% koolidest, 76,4% ei ole seda teinud. 2012. aastal läbiviidud uuringus oli küsimus enesehindamise kohta esitatud üldisemalt konkreetsele enesehindamisvahendile viitamata, kuna eelnevalt nimetatud hindamisvahendite siis veel olemas ei olnud. Ühtne hindamisvahend võeti kasutusele 2013. aastal. 2012. aastal läbiviidud uuringust selgus, et tulemuste hindamist enamikus koolis ei toimunud. Enam tegeleti tulemuste kontrolliga põhikooliastmes, mõlemas astmes oli kõige selgem kontrollimeetod jalgratta- või autojuhieksam (vastavalt 21% või 12% antud astet omavatest koolidest). Põhikoolis on olulisel kohal ka mitmesugused testid, kontrolltööd ja praktiliste ülesannete lahendamine (15%), mida gümnaasiumiastmes rakendati harva (4%).

Põhjustena, miks enesehindamist läbi ei viida, tõid enesehindamist mitte läbiviinud koolid välja, et tulemusi küll analüüsitakse, aga mitte konkreetset enesehindamisvahendit kasutades (12%), enesehindamise vajadusest / võimalustest ei ole oldud teadlik (38%), ei ole huvitatud või ei näe vajadust (7%), ressursipuudus (aeg, inimesed jms) (5%), hakatakse kasutama tulevikus (4%) või ei osata konkreetset vastust anda, miks enesehindamist ei ole teostatud (11%).

Koolid, kes hindamise läbi olid viinud, hindasid tulemusi enamasti kas positiivselt (ca 62%), saadi kinnitust, et teostatud tegevused on hästi tehtud ning ilmnedid ka kitsaskohad.

„Eelnevatel aastatel kui koolis oli oma autoõpetaja oli tulemus hea. Eelmisel õppeaastal rahuldav.“

„Järjepidevalt on tegeldud jalgratturite koolitamisega ja lõimitud läbivat teemat "Tervis ja ohutus" ülekoolilistesse üritustesse ja ainetundidesse. Hindame tulemusi rahuldavaks.“

„Oleme hinnanud tulemuse heaks, korraldatud on teabepäevi. Liiklusnädal, õpilased saavad jalgratturi õppe ja juhiloa, toimuvad helkuri kontrollid ja helkurite jagamine.“

3.1.2 Õpilaste hindamisvahendi kasutamine

Viimase kolme aasta jooksul on vastanud koolides liikluskasvatuse tulemuslikkuse hindamisel õpilaste hindamisvahendit aadressil <http://www.curriculum.ut.ee> kasutanud 17,3% koolidest, 82,7% ei ole seda teinud. Seega on õpilaste hindamine veelgi vähemal määral levinud kui koolide enesehindamine. Põhjustena, miks hindamist läbi ei viida, tõid enesehindamist mitte läbiviinud koolid välja sarnaseid põhjuseid, mis koolide enesehindamise puhul: suurem osa ei olnud hindamisvahendist teadlik (33%), õpilaste teadmisi ja oskusi hinnatakse teisiti (11%), ei oldud hindamisest huvitatud või ei nähtud vajadust (6%) või ei osatud vastata, miks hindamisvahendit kasutatud ei ole (11%). 5% hindamisvahendit mittekasutanud koolidest vastas, et hindamisvahend pole nende jaoks sobilik õppekeele, kooli eripära (nt waldorfkool) või õpilaste eripära (toimetulekuraskustega õpilased) tõttu.

Koolid, kes hindamise läbi olid viinud, hindasid tulemusi ca pooltel juhtudel positiivselt. Mõned näited:

„Tulemused on olnud erinevad, aga üldiselt on lapsed teadlikud.“

„Õpilaste teadlikkus ja käitumine liikluse on tõusvas trendis.“

„Teoreetilised teadmised on paremad kui praktilised.“

„On olnud nii positiivset kui negatiivset.“

3.1.3 Muude enesehindamise vahendite kasutamine

Koolidelt küsiti uuringu käigus ka muude võimalike enesehindamise vahendite kasutamise kohta. Tegemist oli avatud küsimusega ning koolid said kõik enda poolt kasutatatu välja tuua. Küsimusele said vastata vaid need koolid, kes ei olnud kasutanud varasemates küsimustes mainitud linkidel olnud kooli enesehindamisküsimustikku või õpilaste enesehindamisküsimustikku. Koolide enesehindamisküsimustiku alternatiivina kasutati muuhulgas järgmist:

Õpilaste vaatlemine / jälgimine reaalsetes liiklussituatsioonides; testide, küsitluste, viktoriinide läbiviimine; õnnetuste mittetoimumine õpilastega; arenguvestlused, sh vestlused lapsevanematega; jalgratturi eksami / autojuhi eksami sooritamine; võistlused, eksamid, osalemine projektides, vestlused õpilastega, politsei tagasiside; loengud; sisehindamine ja erinevad analüüsid (SWOT-analüüs, riskianalüüs).

Põhikooliastmes oli kõige enam levinud vastuseks õpilaste vaatlemine ja jälgimine (22 kooli), testide tegemine (10 kooli), vestlemine õpilasega (10 kooli), õnnetuste toimumine / mittetoimumine (9 kooli) ning jalgratturieksami sooritamine (9 kooli). Gümnaasiumiastmes vastati järgmist: õpilaste vaatlemine ja jälgimine (12 kooli), autojuhieksami sooritamine (12 kooli), vestlused õpilastega (10 kooli), õnnetuste toimumine / mittetoimumine (8 kooli), testide tegemine (7 kooli).

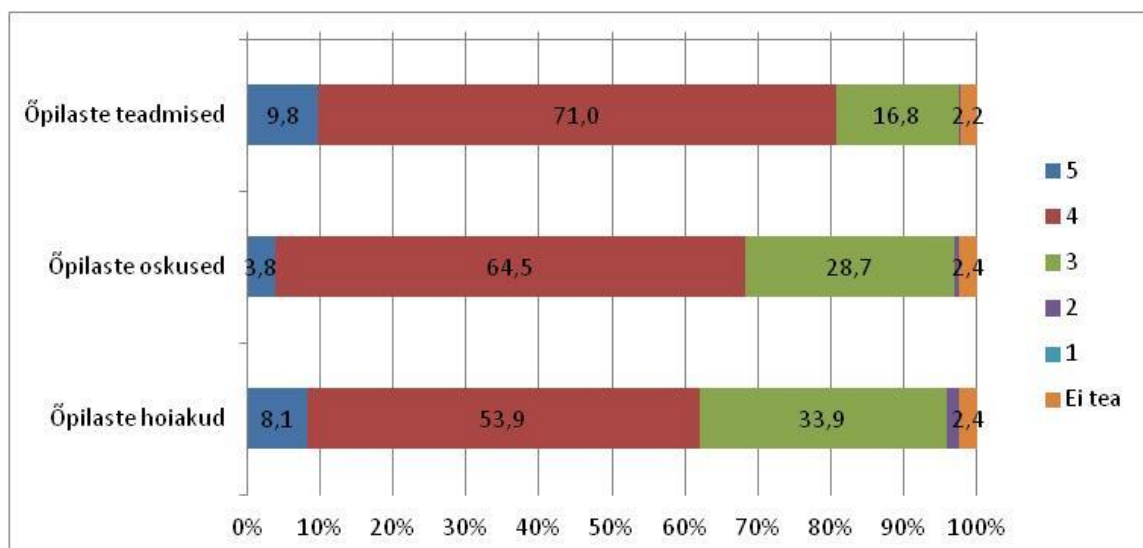
3.2 Arvamused liikluskasvatuse tulemuslikkuse kohta

Vastajatel paluti hinnata liikluskasvatuse tulemuslikkust viimase kolme aasta jooksul 5-pallisel skaalal, kus parim hinne on 5 ning halvim 1. Vastuseid koguti eraldi põhikooliastme ning gümnaasiumiastme kohta. Hinnati järgmisi kriteeriume: õpilaste teadmised, õpilaste oskused ning õpilaste hoiakud. Küsimustele said vastata kõik koolid, kas need, kes ei olnud enesehindamist läbi viinud.

Põhikooliosas hindasid koolijuhid kõige kõrgemalt õpilaste teadmisi (5 või 4 punkti 80,8% vastanutest), veidi madalamalt hinnati õpilaste oskusi (68,3%) ning kõige madalamalt hoiakuid (62%). Samas hinnati õpilastes hoiakuid 5 palliga sagedamini kui õpilaste oskuseid.

2012. aastal läbiviidud uuringus olid tulemused sarnased. Kui oskuste ja teadmiste hinded on veidi parenenud, siis hoiakute osas on seekord antud veidi tagasihoidlikumaid hindeid. Positiivne on see, et võrreldes eelneva uuringuga on vastusvariandi „ei tea“ kasutamine oluliselt vähenenud.

Joonis 25: Hinnang liikluskasvatuse tulemuslikkusele põhikooliastmes (%). Kõik vastajad n=369

Teadmisi, oskuseid ning hoiakuid 3 punkti või vähemaga hinnanud koolidelt küsiti juurde, mida tuleks liikluskasvatus teemaatikas muuta, et tulemused paraneksid. Vastustest kerkis esile 3 suuremat teemaplokki: 1) Koostöö vanematega ja lapsevanemate negatiivne eeskuju (15%), 2) senisest suurem järjepidevus liikluskasvatuse läbiviimisel ning asjade pidev ülekordamine (10,2%), 3) teadmiste rakendamine praktikas (9,6%). Mitmeid kordi nimetati ka aktiivsema teavituse vajalikkust, eraldi tundide loomist liikluskasvatuse jaoks, lektorite kaasamist ja väljasõitude korraldamist, liikluskasvatuse senisest tihedamat ja süsteemsemat sidustamist teiste õppeainetega ning vajadust kaasaegsemate ning atraktiivsemate õppematerjalide järele. Mõned näited:

Koostöö lapsevanematega:

„Liikluskasvatus peaks olema ennekõike kogukonna mure. Koolis räägitakse läbi õppeaasta, seda peaks toetama kodu.“

„Liikluskasvatus algab juba kodust ja vanemate eeskujust. Tihti jätab see soovida.“

„Õpilased tulevad oma kodudest, on juhtunud, et pörkume vanema teistsugusele mõttele.“

„Oluline on lastevanemate koolitus, nende hoiakute muutmine. Valla, liikluskoolitajate jm toel oleme jaganud helkureid, neid kontrollinud, selgitanud vajadust, kuid kodudes ei pöörata turvalisusele piisavalt tähelepanu.“

Järjepidevus liikluskasvatases:

„Kui sügiseti tuleb kohalik konstaabel ja kontrollib rattad ja helkurid üle, siis on lastel tükk aega asjad korras. Ehk teooria rääkimine üksi ei muuda midagi. Asjaga tuleb pidevalt tegeleda.“

Teadmiste rakendamine praktikas:

„Teoreetilisi teadmisi tuleks rakendada praktikas (helkurite kasutamine, kiivrite kandmine jms)“

„Enam peaks intensiivistama 4.-6. klassis ja ka 7.-9. klassis just praktilises osas, teooriat teatakse, aga...“

Muu:

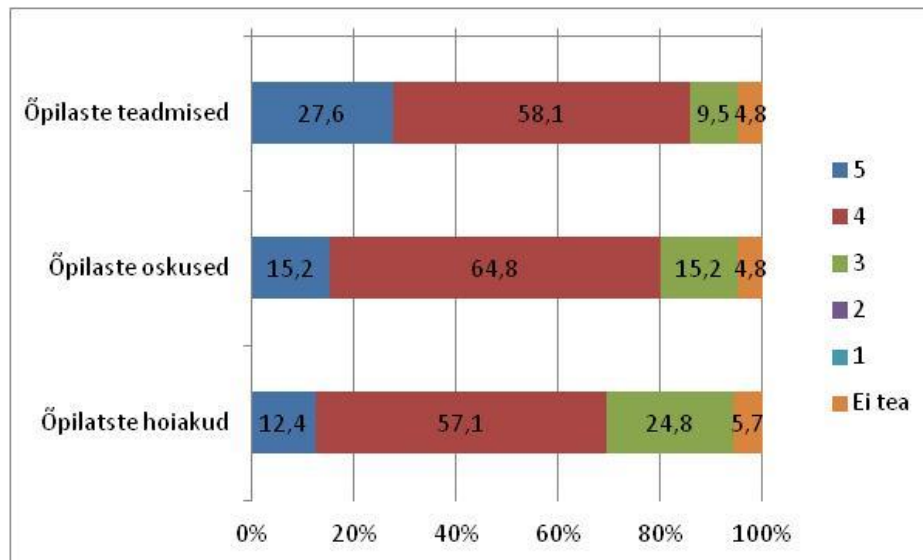
„Võimaldada eraldi liikluskasvatuseks tunde nt ringitunnid. See parandab liiklusalaste teadmiste kvaliteeti. Õpetajal on võimalus erinevaid teemasid põhjalikumalt käsitleda. Lisaks on olulised õppevahendid näitlikustamiseks. Oskuste ja veel enam hoiakute muutmiseks on vaja aega, isiklikku eeskuju ning vanemate poolset kinnitust eeskuju näol.“

„Kõikides klassides võiks kaardistada õpilaste liiklusalased teadmised ja seejärel korraldada liiklusalase ürituse.“

„Liikluskasvatuse teemad peaksid olema integreeritud koolis toimuvatesse tundidesse ja tegevustesse, kuid õppekava mahukuse tõttu jääb teemade käsitlemise tihti pealiskaudseks.“

Gümnaasiumiosas on hinnangud võrreldes põhikooliga kõrgemad. Õpilaste teadmisi hindas 5 või 4 palliga 85,7% vastanud koolidest, kõrged on ka hinnangud õpilaste oskustele (79,5%) ja hoiakutele (69,5%). Võrreldes 2012. aasta uuringuga on toimunud muutus – kui varasemalt hinnati gümnaasiumiaste õpilaste teadmisi, hoiakuid ja oskusi madalamalt kui põhikooliõpilaste näitajaid, siis käesolevas uuringus hinnatakse gümnaasiumiõpilasi nimetatud kriteeriumite osas kõrgemalt.

Joonis 26: Hinnang liikluskasvatustulemuslikkusele gümnaasiumiastmes (%). Vastajad n=105

Liikluskasvatuse parendamiseks gümnaasiumiosas näevad koolid peamise probleemina noorte inimeste suhtumist ning hoiakuid. Teadmised on üldjuhul väga head, aga käitumine midagi muud. Gümnaasiumiosas peetakse liikluskasvatuse parendamise juures oluliseks ka loengute / ürituste korraldamist ning teadmiste rakendamist praktikas. Mõned näited:

„Suunata rohkem noori mõtlema riskikäitumise üle liikluses ning antud käitumisviisi ennetama.“

„Tulemused paranevad kui ühiskonna väärtushinnangud muutuvad. Sotsiaalmeedia kasutamine.“

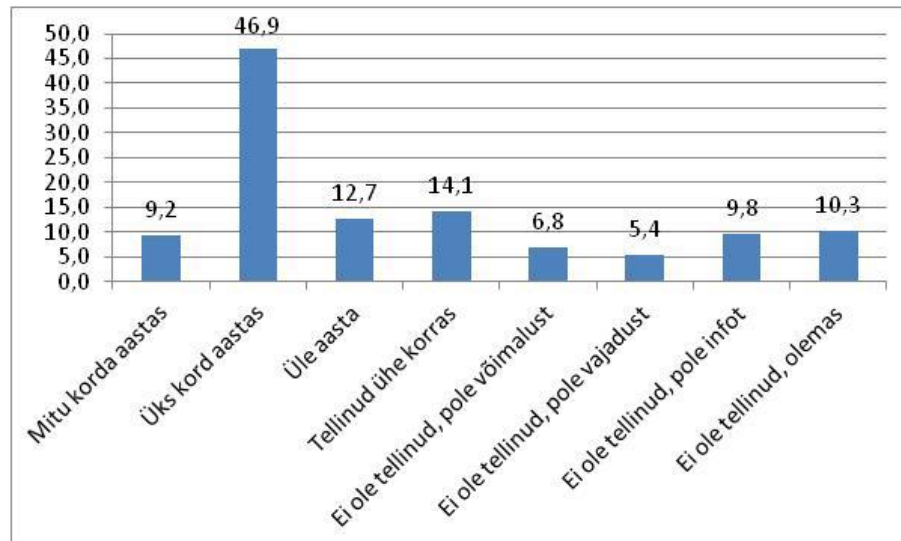
„Noore inimese iseteadlikku käitumist on raske muuta.“

4 Õppevahendid

4.1 Õppevahendite tellimine Maanteeametilt

Viimase kolme õppeaasta jooksul on Maanteeametilt vähemalt ühe korra õppevahendeid tellinud 46,9% vastanud koolidest. Mitu korda aastas on vahendeid tellinud 9,2% vastanud koolidest.

Joonis 27: Õppevahendite tellimine Maanteeametilt (%). Kõik vastajad n=369

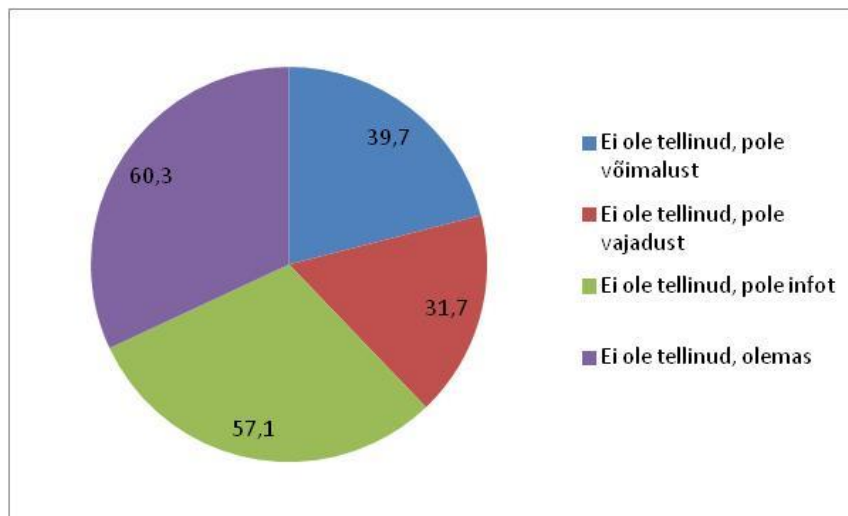

Varasema uuringu tulemustega ei saa käesoleva uuringu tulemusi otseselt võrrelda – 2012. aasta uuringust tulenes, et 61% koole oli Maanteeametilt õppevahendeid tellinud kahe aasta jooksul. Teiste ajaliste mõõdete kohta ei olnud küsimusi esitatud.

Koolid, kes tellisid Maanteeametilt õppevahendeid mitu korda aastas tellisid jalgratturikoolitusega seonduvaid materjale, samuti mainiti liiklusteste, liiklusemärgid ja brošüüre, telliti ka helkureid ja erinevaid reklaammaterjale. Üks kord aastas tellijad ehk kõige suurem hulk koole tellisid samuti jalgratturikoolituseks vajalikke materjale, teste, märgid ja brošüüre. Lisanduvana märgiti liiklusaabitsaid. Tellitavate materjalide loetelu ei erine ka üle aasta tellijate puhul. Koolid, kes on tellinud materjale vaid korra eristuvad veidi ülejäänutest, kuna on tellinud osakaalu mõttes rohkem liiklusemärgid (ca 20% tellijatest). Üks ühekordne tellija on ka märkinud, et küll tellis, aga ei saanud tellitut.

Koolid, kes ei ole Maanteeametilt õppevahendeid tellinud, nimetavad peamise põhjusena, et õppevahendeid on olemas (60,3% õppevahendeid mittetellinud koolidest) ja et pole olnud piisavalt infot pakutava kohta (57,1% õppevahendeid mittetellinud koolidest). Võrreldes eelmise uuringuga on sarnane, et koolid ei omanud piisavalt infot pakutava kohta.

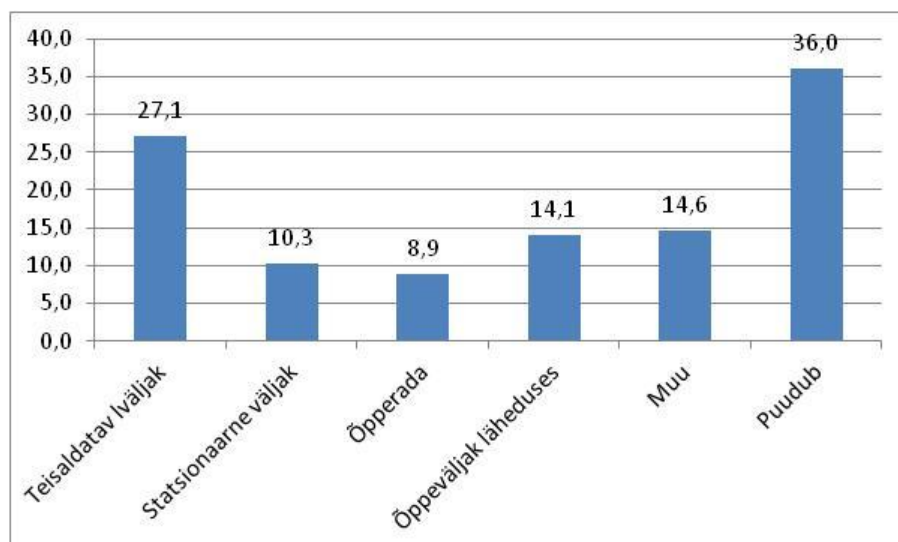
Joonis 28: Põhjused, miks koolid ei ole õppevahendeid Maanteeametilt tellinud (%). Vastajad n=63

4.2 Liikluskasvatusalases töös kasutatavad õppevahendid

Kõige enam on vastajate hulgas koole, kes vastasid, et liikumis- või liiklusväljak, õpperada või õppeväljak puudub (36%). 27,1% koolidel on teisaldatav liikumis- või liiklusväljak, 10,3% koolidest omavad statsionaarset liikumis- või liiklusväljakut, 8,9% liiklusteemalist õpperada ning 14,1% saavad kasutada naabruses asuvat õppeväljakut. Kuna eelmises uuringus vastavat küsimust ei olnud, siis ole võimalik ka tulemusi üks-üheselt võrrelda. Eelmises uuringus olnud avatud küsimustes kinnitas õppeväljaku või õpperaja olemasolu 2 kooli, samas liiklusväljakust, -rajast või –linnakust tundis puudu 18% uuringus osalenud koolidest.

Joonis 29: Liikluskasvatusalases töös kasutatavad õppevahendid (%). Kõik vastajad n=369

Variandi „muu“ all nimetati järgmist:

Vajalikud rajad pannakse üles eksami ajal (märgid jms), kattega spordiväljak, jalgrattasõidu rada, korvpalliväljak, rada laenatakse teisest koolist / asutusest, palliplats, parkimisplats, liiklusõpetust praktiseeritakse õppekäikudel ja õues õppes, teisaldatav vigursõidurada, õpetaja on ise rajanud koolituste tarbeks teisaldatava raja, kooli siseõu.

Koolidest, kes omavad teisaldatavat liiklus- või liikumisväljakut ei olnud jalgratturikoolitusi korraldanud 2 kooli, koolidest, kes omavad statsionaarset liiklus-või liikumisväljakut liiklus- või liikumisväljakut olid kõik korraldanud jalgratturikoolitusi.

Viimase kolme aasta jooksul on koolid hankinud peamiselt helkurveste, jalgratturikoolitusega seonduvat, liiklusmärke, liiklusaabitsaid ja töövihikuid.

4.3 Õppevahendid, millest tuntakse puudust

Koolidelt küsiti uuringus avatud küsimusega ka õppevahendite kohta, millest puudust tuntakse. Sarnaselt varasema uuringuga tuntaks endiselt kõige enam puudust erinevatest õpperadadest ja liiklusväljakutest (ca 27% koolidest).

Samuti tuntakse puudust jalgratastest (11%) ning erinevatest märgistest ja tähistest, millega liiklusradasid luua ning tähistada (9%). Väiksem arv kordi märgiti ka erinevaid liiklusteemalisi mängu, digitaalseid ning interaktiivseid õppevahendeid, erinevaid õppematerjale ja töölehti ja helkurveste. Muu õppekeelega koolid mainisid eraldi ka vajadust vene või inglise keelsete õppematerjalide järele.

Ca 18% koolidest väitis, et puudust õppevahendite järele ei tunta, 10% ei osanud küsimusele vastata.

5 Õpetajate informeeritus

Õpetajate informeerituse bloki all esitati koolidele neli erinevat avatud küsimust, milles vastusevariante ette ei antud.

Ideid ja infot liikluskasvatuse korraldamiseks ja läbiviimiseks on koolid saanud peamiselt Maanteeametist (40%), sh mainiti vastustes ka konkreetseid Maanteeameti töötajaid, kellelt on infot laekunud. Populaarseteks infokanaliteks olid ka koolitused (12,2%), internet (8,9%) ning politseitöötajad (8,4%). Vähem kui 5% koolidest mainis ka õpetajate iseseisvat tööd uue info ja võimaluste otsimisel, autokoole, erinevaid projekte, maavalitsust, meediat ning infovahetust kolleegidega. Ca 1,5% vastanutest ei osanud küsimusele vastata.

Viimase kolme aasta jooksul ei ole 30% koolide personal liikluskasvatusteemalistel koolitustel osalenud. Populaarsemad koolitused, milles õpetajad on osalenud, on seotud jalgratturikoolituse ja jalgratturi eksamiga (ca 18% vastanutest), populaarsed on ka KEAT projekti raames läbiviidavad koolitused. Mitmed vastused olid üsna umbmäärased, oli viidatud Maanteeameti poolt korraldatavatele koolitustele ja infopäevadele, kuid konkreetseid koolitusi polnud nimetatud. Mitmeid kordi leidsid nimetamist juhendaja / klassiõpetaja liiklusalane koolitus (4%) ning grupijuhi koolitus (samuti 4%).

Koolid tunnevad puudust järgmisest liikluskasvatusalasest infost: erinevad koolitused ning täiendõppevõimalused (ca 5%). Mõned näited nimetatud koolitustest: platsisõidukoolitus, praktiline koolitus liikluskasvatuse õppe lõimimisel ainetundides, õpetajate täiendkoolitus. Samuti tuntakse puudust erinevatest praktilistest tegevuste pakettidest ning aktiivõppemeetoditest, uutest õppematerjalidest ja õppemängudest - viimastest tunnevad eriti puudust mitte-eestikeelsed koolid ning erikoolid, kelle õpilaste jaoks tavapärased meetodid alati ei sobi. Näide:

„Tunneme puudust piktogrammide ja PCA piltidega tegevusjuhustest vaimse puudega lastele“.

Vähemal määral nimetati üritusi, mille raames tegeleda üldiste liiklusalaste hoiakute muutmisega ning mis oleksid peale laste suunatud ka lapsevanematele / ühiskonnale laiemalt. Puudust tunti ka infost, mis puudutab liikluskorraldusala seadusandlust. Ca 28% vastajatest väitsid, et ei tunne milleski puudust ning 17% ei osanud midagi konkreetset esile tuua.

Küsimusele, missugustest teadmistest seoses liiklusteema lõimimisega puudust tuntakse, vastas ca 45%, et puudust ei tunta või ei osata midagi esile tuua. Need, kes vastasid, nimetasid ühe olulisema kitsaskohana ajaressurssi – teadmised on olemas, aga liiklusteema lõimimine ise on aeganõudev. Mõned näited vastustest:

„Andke meile aega! Lõimime nii palju kui jõuab, aga ka kõiki teisi läbivaid teemasid (8) on vaja lõimida- see on murekoht!“

„Arvan, et uued algklasside õppematerjalid kajastavad hästi liikluskasvatusega seotut. Oluline, et temaatika oleks kajastatud välja antavates õppematerjalides“.

„Kui õppekava mahtu vähendatakse ja siis selle asemel lisatakse liiklusteema kohe sisse igas aines, siis ei ole küsimust! Aga maht tunnis ei võimalda sellises mahus nagu liikluskasvatuse eesmärgid on, seda küll käsitleda. Selleks peaks olema igal kooliastmel eraldi tunniressurs ja õpetaja!“

Sarnaselt eelmise punktiga nimetati ka infot uuenduste kohta seadusandluses, nt õpetajani, kel ei ole autojuhilube, ei pruugi muudatused seadusandluses praegu õigeaegselt jõuda.

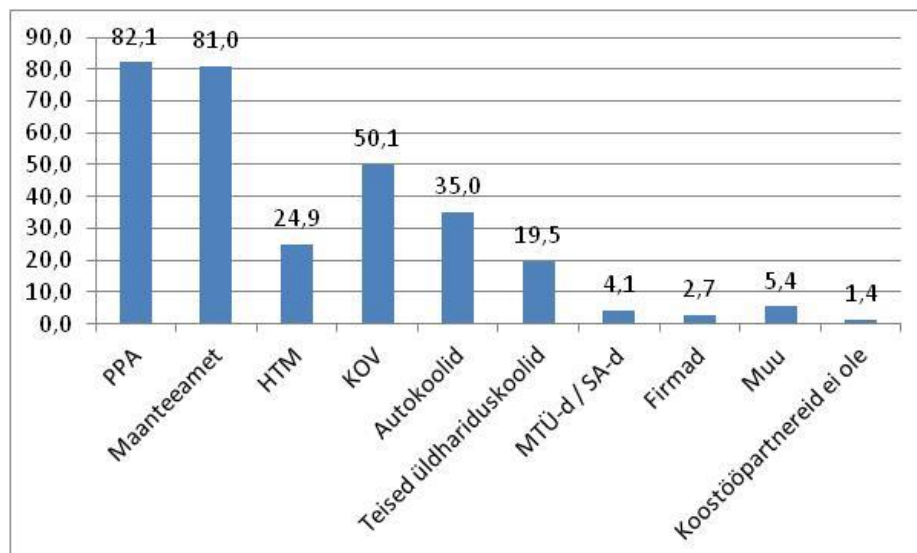
6 Koostööpartnerid

6.1 Koolide koostööpartnerid liikluskasvatuse valdkonnas

Vastanud koolid nimetasid liikluskasvatuse temaatika kontekstis koostööpartneritena kõige sagedamini Politsei- ja Piirivalveametit (82,1%) ning Maanteeametit (81%). Üle 50% koolidest nimetas koostööpartnerina ka kohalikke omavalitsusi (50,1%), järgnesid autokoolid (35%), Haridus- ja Teadusministeerium (24,9%) ning teised üldhariduskoolid (19,5%). Ühtegi koostööpartnerit ei olnud 1,4% vastanud koolidest.

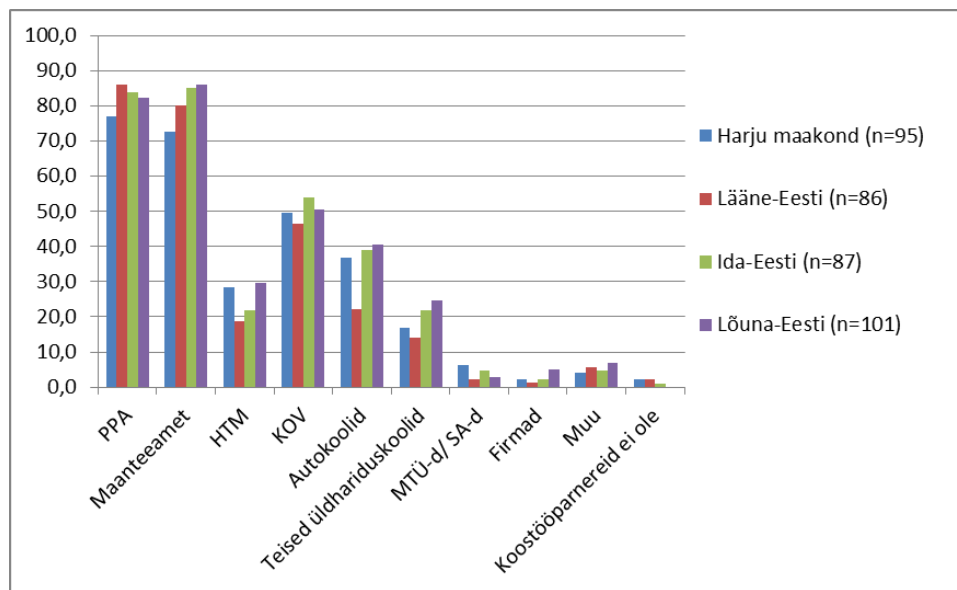
Võrreldes varasema uuringuga on 8 protsendipunkti võrra kasvanud Maanteeameti osatähtsus liikluskasvatuse valdkonna koostööpartnerina, veidi on kasvanud ka autokoolide osakaal koostööpartnerina. Kuna kohalike omavalitsuste kohta eelmises uuringus eraldi ei küsitud, ei saa küsitlustulemusi selles osas ka võrrelda.

Joonis 30: Koolide koostööpartnerid liikluskasvatuse valdkonnas. (%). Kõik vastajad n=369

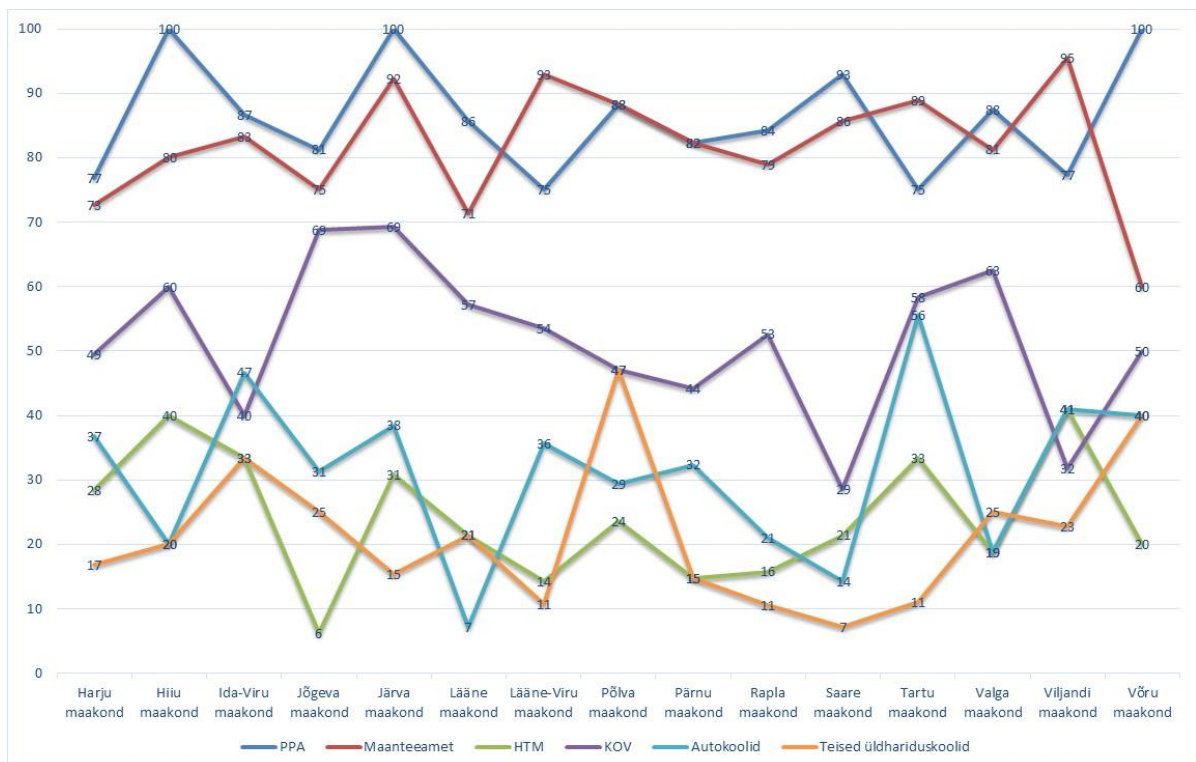
Liikluskasvatuse valdkonna koostööpartnerite analüüsimiseks regiooniti, jaotati Eesti tulemuste analüüsimisel neljaks piirkonnaks: 1) Põhja-Eesti (Harju maakond); 2) Lääne-Eesti (Pärnumaa, Läänemaa, Saaremaa, Hiiumaa ja Raplamaa); 3) Lõuna-Eesti (Tartumaa, Viljandimaa, Valgamaa, Võrumaa, Põlvamaa); 4) Ida-Eesti (Lääne-Virumaa, Ida-Virumaa, Jõgevamaa, Järvamaa). Kõikides piirkondades tehakse peamiselt koostööd Politsei- ja Piirivalveametiga ning Maanteeametiga. Lõuna-Eesti piirkonnas küsimustikule vastanud koolide seas ei leidunud ühtegi, kellel puuduks koostööpartner.

Joonis 31: Koolide koostööpartnerid liikluskasvatuse valdkonnas piirkondade alusel (%). Kõik vastajad n=369

Järgnevalt on info koostööpartnerite kohta esitatud ka maakondade lõikes: Hiiumaa, Järvamaa ning Võrumaa vastanud koolidest teevad Politsei- ja Piirivalveametiga koostööd 100% koolidest, üle 90% vastanutest teeb PPA-ga koostööd ka Saaremaal, Maanteeametiga tehakse koostööd kõige enam Viljandimaal (95%), Lääne-Virumaal (93%) ning Järvamaal (92%).

Joonis 32: Koolide koostööpartnerid liikluskasvatuse valdkonnas maakondade lõikes (%). Kõik vastajad n=369

Kuna koostööpartnereid ja maakondi on palju, on ülevaatlikkuse mõistes esitatud koostööpartnerite kohta kogutud andmete kohta ka ülevaatlik tabel.

Tabel 1: Koolide koostööpartnerid liikluskasvatuse valdkonnas maakondade lõikes. Kõik vastajad n=369

	PPA	MNT	HTM	KOV	Auto-koolid	Teised koolid	MTÜ / SA	Firmad	Muu	Partnereid pole
Harjumaa	73	69	27	47	35	16	6	2	4	2
Hiiumaa	5	4	2	3	1	1	0	0	2	0
Ida-Virumaa	26	25	10	12	14	10	1	1	0	0
Jõgevamaa	13	12	1	11	5	4	1	0	0	1
Järvamaa	13	12	4	9	5	2	1	1	0	0
Läänemaa	12	10	3	8	1	3	1	1	0	1
Lääne-Virumaa	21	26	4	15	10	3	1	0	4	0
Põlvamaa	15	15	4	8	5	8	0	3	2	0
Pärnumaa	28	28	5	15	11	5	0	0	2	0
Raplamaa	16	15	3	10	4	2	1	0	0	1
Saaremaa	13	12	3	4	2	1	0	0	1	0
Tartumaa	27	32	12	21	20	4	2	1	4	0
Valgamaa	14	13	3	10	3	4	0	1	1	0
Viljandimaa	17	21	9	7	9	5	0	0	0	0
Võrumaa	10	6	2	5	4	4	1	0	0	0

Mittetulundusõhingute ja sihtasutuste, firmade ning muude partnerite osas paluti partnereid ka nimeliselt mainida. Tulemused olid järgmised:

MTÜ-d ja SA-d: Laste Liiklusklubi, MTÜ Hagudi Hakkajad, MTÜ Laagna Huvihariduskeskus, MTÜ Maidla Noored, MTÜ Perekas, MTÜ Põltsamaa Emadeklubi, MTÜ Südamate Soojus, Mõniste Noortekeskus, motoklubi Wildhogs MC, Rae Liikluskool, SA Järvelja Õppemajand, Väätša jalgrattamuseum.

Firmad: Amserv, autokool Olevipoeg, bussifirmad, Gallo Trei, Laitse Rallypark, OÜ Autosõit, OÜ Avi Puutöökoda, Tule Teele OÜ

Muu: Päästeamet, abipolitseinikud, Põlva Maavalitsus, Vaivara lasteaed, Eesti Lennundusmuuseum, Tapa Gümnaasiumi hoolekogu, Kuressaare huvikeskus, eraisik liirimaalt, lapsevanemad, Põlva maakonna liikumisspetsialistid, Maanteemuuseum, Otepää Avatud Noortekeskus, Saku valla noortekeskus, Kärdla noortekeskus, Pärnu bussipark, Tartu Tervishoiu Kõrgkool, Tartumaa Tervisetuba

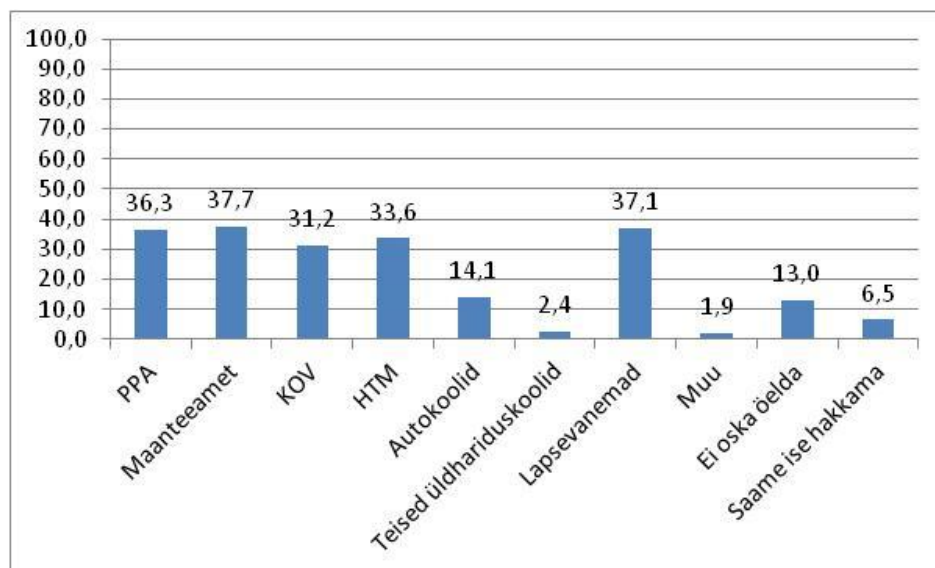
Koolidelt küsiti ka seda, millistelt instantsidelt oodatakse senisest rohkem abi liikluskasvatuse osas. Kõige enam oodatakse abi Maanteeametilt (37,7%), järgnevad lapsevanemad (37,1%) ning Politsei- ja Piirivalveamet (36,3%). Üle 30% koolidest ootab senisest enam panustamist ka Haridus- ja

Teadusministeeriumilt (33,6%) ning kohalikelt omavalitsustelt (31,2%). 13% koolidest ei osanud kedagi nimetada.

Võrreldes varasema uuringuga on sarnane, et enam oodatakse koostööd lapsevanemate poolt – võrreldes varasema uuringuga tunnetavad lapsevanematepoolse abi vajadust suurem osa vastanud koolidest (30% vs 37,1%). Politsei- ja Piirivalveamet ning Maanteeamet saavutasid ka eelmises uuringus sarnase tulemused – mõlemad 29%. Käesolevas uuringus ootas Politsei- ja Piirivalveameti ning Maanteeameti poolset suuremat tuge vastavalt 36,3% ja 37,7% vastajatest – seega on nõudlus Põlitsei- ja Piirivalveameti ning Maanteeameti abi järele ajas suurenenud.

Langenud on kohalike omavalitsuste näitaja – kui varasemas uuringus soovis omavalitsustelt suuremat abi liikluskasvatuse valdkonnas 36% koolidest, siis käesolevas uuringus oli see näitajas 31,2%.

Joonis 33: Instantsid, kellel oodatakse liikluskasvatuse valdkonnas senisest suuremat abi (%). Kõik vastajad n=369

Vastusevariandi „muu“ all nimetati järgmist:

Ettevõtted, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, vabatahtlik tegevus.

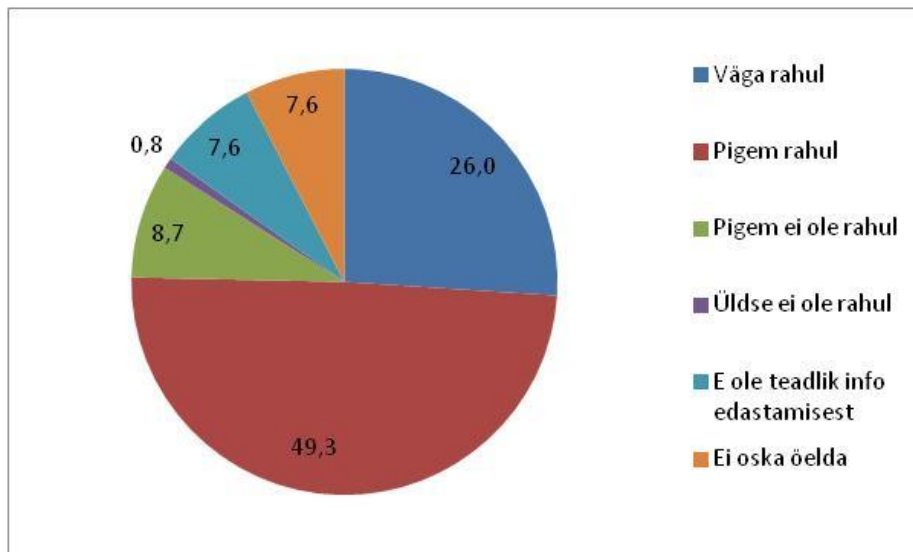
Variandi „muu“ all rõhutati ka eraldi, et täiendavat abi ei ole vaja kui see vajadus tekib, siis abi ka leitakse.

6.2 Rahulolu Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega

Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega info edastamisel (õppematerjalide, õppepäevade, kampaaniate, projektide jms osas) on väga rahul või pigem rahul kolmveerand ehk 75,3% vastanud koolidest. 8,7% koolidest pigem ei ole rahul ning üldse ei ole rahul 0,8% ehk 3 vastanud kooli (asuvad Viljandimaa, Põlvamaal ning Võrumaal).

Võrreldes varasema uuringuga, kus uuriti rahulolu infoga, mida edastas Maanteeameti piirkondlik liikluskasvatuse osakond, on tulemus rahulolu osas edastatava infoga praktiliselt sama – 2012. aastal korraldatud uuringus oli ka väga rahul või pigem rahul ca 76% vastajatest (protsent on ligikaudne, kuna varasemas uuringus koguti infot eraldi õppematerjalide, kampaaniate ja õppepäevade kohta). Vähenenud on nende koolide osakaal, kes ei ole üldse rahul – varasemas uuringus oli neid läbivalt 2%.

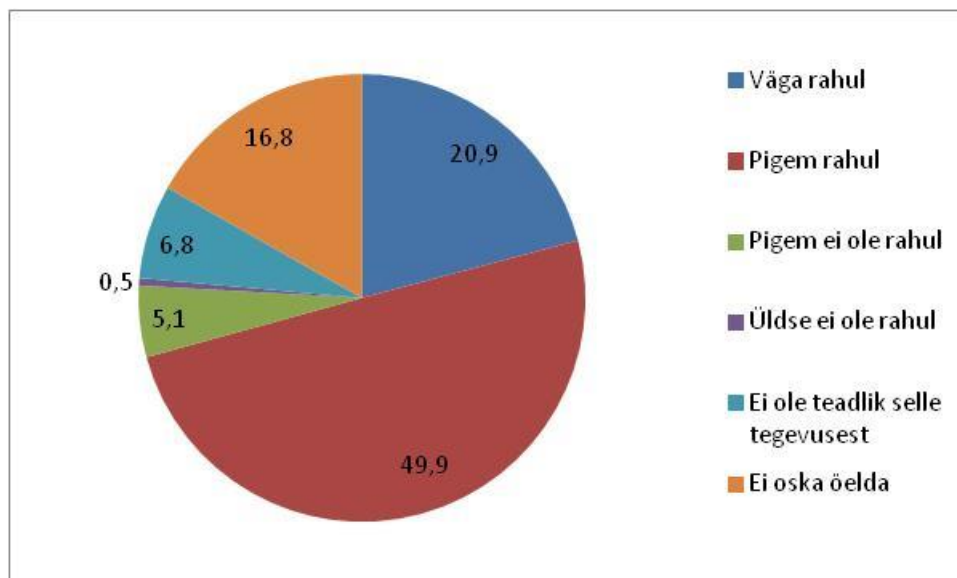
Joonis 34: Rahulolu Maanteeameti ennetustöö osakonna poolt info edastamisega koolidele (%). Kõik vastajad n=369

Koolidel paluti eraldi hinnata ka rahulolu Maanteeameti ennetustöö osakonna kui terviku tegevusega. Väga rahul või pigem rahul on 70,8% koolidest, pigem ei ole rahul 5,1% ning üldse ei ole rahul 0,5% ehk 2 kooli. Osakonna tegevusest ei ole enda hinnangul teadlikud 6,8% koolidest.

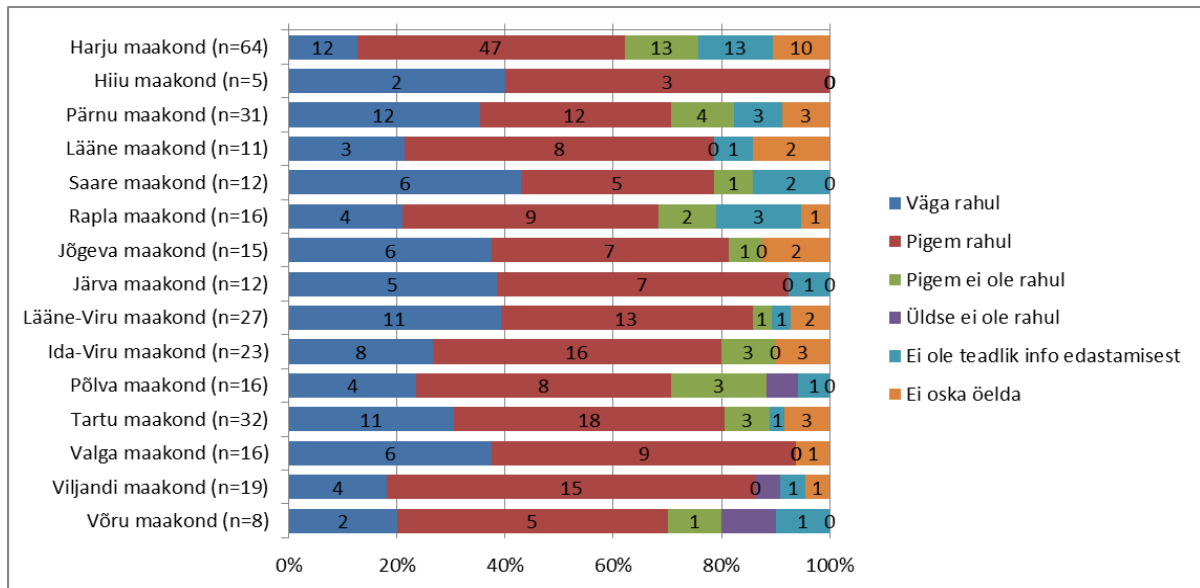
Varasemas uuringus oli Maanteeameti piirkondliku liikluskasvatuse osakonna tööga rahul 72% ehk 1,2 protsendipunkti rohkem kui käesolevas uuringus.

Joonis 35: Rahulolu Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega (%). Kõik vastajad n=369

Maakondade lõikes on rahulolu ennetustöö osakonna tegevusega suurim Hiiumaal, kus ükski vastanud kool ei leidnud põhjust olla osakonna tööga rahulematu. Väga kõrge on rahulolu ja Valgemaal ja Järvamaal. Madamamad näitajad rahulolu osas on Harjumaal, Raplamaal, Põlvamaal ning Võrumaal.

Joonis 36: Rahulolu Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega maakondade lõikes (%). Kõik vastajad n=369

Koolid, kes olid Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega rahul, nimetasid põhjustena järgmist:

„Alati kui oleme pöördunud seoses mõne ideega laste liiklusalase kasvause parandamiseks on meid toetatud õppematerjalide ning vahenditega.“

„Alati ollakse nõus kuulama ja aitama“

„Ausalt öeldes ei tea alati, milline amet või ametkond erinevte kampaaniate taga on. Osaleme kõiges, mida tasuta pakutakse.“

„Esindajad ise koolis kohal käinud, võimalik tellida materjale, koduleheküljel päevakohane info“

„Info jõuab piisavalt kenasti kohale. Vajadusel abistatakse, kui oleme küsinud. Viivad läbi koolitusi õpetajatele, kui vaja. Varustavad õppematerjalidega. Kampaaniad on väga head.“

Koolid, kes väljendasid rahulolematust, tõid esile järgmise:

„Ei ole koostööd kogunud rohkem kui liiklusalaste materjalide tellimuste kaudu“

„Ei tea, milles seisneb selle osakonna ennetustöö“

„Ise peab midagi kusagilt otsima- saatku ise infot koolidele ja pakkugu koolituspäevi välja nagu koolitusfirmad teevad“

„Koordineerimatus. Pole ette teada, millised võimalused on. Koolid vajaksid infot projektide, kampaaniate jms kohta aegsasti enne kooliaasta algust. Rohkem koostööd tuleks teha HTM-iga, et liikluse temaatika oleks paremini ainekavades kajastatud.“

„Sooviksin saada õppeaasta kohta käivat kompaktset infot- õppepäevad või pakutavad projektid vms. Me valime projekte, sest ei jõua kõigi teemadega tegelda s.t sooviks nn menüüd, et valida teema, mis sobib just praegu õpilastele.“

ANKEET

Liikluskasvatuse korraldus koolis

- Missugustes dokumentides leiab riikliku õppekava läbiv teema „Tervis ja ohutus“ Teie koolis kajastamist?
 - Arengukava
 - Kooli õppekava
 - Aasta tööplaan
 - Muu, palun nimetage:.....
 - Mitte üheski dokumendis
- Kes koordineerib Teie koolis liikluskasvatuse korraldamist? PALUN MÄRKIGE KÕIK SOBIVAD VARIANDID

	Põhikooli osas			Gümnaasiumi osas
	I aste (1.-3. klass)	II aste (4.-6. klass)	III aste (7.-9. klass)	
Töögrupp (nt ainenõukogu, tervisenõukogu jne)				
Liiklusringi juht				
Huvijuht				
Aineõpetaja				
Muu, palun nimetage				
Koordinaator puudub				

- Kuidas viiakse Teie koolis läbi liikluskasvatust kui osa põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“? PALUN MÄRKIDE KÕIK SOBIVAD VASTUSEVARIANDID

	Põhikooli osas			Gümnaasiumi osas
	I aste (1.-3. klass)	II aste (4.-6. klass)	III aste (7.-9. klass)	
Lõimituna ainetundidesse				
Valikainetena				
Koolisiseste üritustena				
Kampaaniatena				
Ringitööna				
Muu, palun nimetage				

- Missugustesse ainetundidesse on liikluskasvatus lõimitud? PALUN MÄRKIGE KÕIK SOBIVAD VASTUSEVARIANDID

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid jaatavalt küsimus 3 osale „Lõimituna ainetundidesse“.

	Põhikooli osas			Gümnaasiumi osas
	I aste (1.-	II aste	III aste	

	3. klass)	(4.-6. klass)	(7.-9. klass)	
Inimeseõpetus				
Ühiskonnaõpetus				
Keel ja kirjandus				
Matemaatika				
Füüsika				
Kehaline kasvatus				
Tööõpetus				
Muu, palun nimetage				

5. Missuguseid liiklusohutuskampaaniate teemasid on viimasel kolmel õppeaastal kajastatud kooli tööplaanis? PALUN MÄRKIGE KÕIK SOBIVAD VASTUSEVARIANDID
- Turvavöö ja turvavarustus autos („Kinnita tagaistmel turvavöö. Alati!“)
 - Jalgratturite ohutus ja turvavarustus („Tegijat tunned kiivrist“; „Märka kaherattalist“)
 - Enda nähtavaks tegemine, sh helkuri kasutamine („Me hoolime, aga ei märka. Kontrolli, et Sinul ja Su lähedastel oleks helkur“)
 - Tee ületamine jalakäijana („Vii teeületus uuele level’ile“)
 - Muu, palun nimetage
 - Ei ole kajastatud liiklusohutuskampaaniate temaatikat
6. Kas Teie koolis on viimase kolme õppeaasta jooksul läbi viidud: PALUN MÄRKIGE KÕIK SOBIVAD VASTUSEVARIANDID

	Põhikoolis			Gümnaasiumis
	I aste (1.-3. klass)	II aste (4.-6. klass)	III aste (7.-9. klass)	
Liikluspäev				
Liiklusnädal				
Liikluskuu				
Liiklusteemaline projekt				
Muu liiklusteemaline üritus				
Ühtegi nimetatut pole läbi viidud				

7. Milliseid tegevusi / üritusi liikluspäeva, liiklusnädala ja/või liikluskuu raames läbi viiakse? (avatud küsimus)

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid jaatavalt küsimusele 6.

8. Missugustes Maanteeameti koordineeritud liikluskasvatusalastes projektides on Teie kool viimase kolme aasta jooksul osalenud?
- Vigulelementide projekt
 - Liiklusvanker
 - Noorte riskivältimiskoolitus „Selge pilt ...!?“
 - Noorte riskivältimiskoolitus „Georg ja Kaspar“
 - Liikluskasvatusalaste projektide konkurss
 - Tasuta jalgratturite koolitus igale 10-aastasele lapsele
 5. klasside konkurss „Võida ekskursioon Eesti Maanteemuuseumisse“
 - Muu, palun nimetage
 - Üheski projektis ei ole osaletud
9. Kas Teie koolis on viimasel kolmel õppeaastal rakendatud koolitee ohtlike kohtade kaardistamist?

- a. Jah
- b. Ei

10. Millises kooliastmes ja milliste õppeainete raames on koolitee ohtlike kohtade kaardistamist korraldatud?

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid jaatavalt küsimusele 9

- a. Põhikooli I aste (1.-3. klass), lisada õppeainete nimetused
- b. Põhikooli II aste (4.-6. klass), lisada õppeainete nimetused
- c. Põhikooli II aste (7.-9. klass), lisada õppeainete nimetused
- d. Gümnaasiumiaste, lisada õppeainete nimetused

11. Millised on peamised probleemid ja takistused liikluskasvatuse läbiviimisel Teie koolis? (avatud küsimus)

12. Mida soovite veel lisada või soovitada seoses liikluskasvatuse läbiviimisega koolis? (avatud küsimus)

Jalgratturikoolitus

13. Kas Teie koolis on viimase kolme õppeaasta jooksul korraldatud jalgratturikoolitust?

- a. Jah
- b. Ei

14. Kuidas on Teie koolis viimasel kolmel õppeaastal korraldatud jalgratturikoolitust?

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid küsimusele 13, et jalgratturikoolitusi korraldatakse (variant a)

- a. kool viis koolituse ise läbi
- b. kool ostis / hankis teenuse mujalt

15. Kas kohalik omavalitsus on viimase kolme õppeaasta jooksul toetanud jalgratturikoolituste läbiviimist?

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid küsimusele 13, et jalgratturikoolitusi korraldatakse (variant a)

- a. Jah
- b. Ei

16. Kuidas on kohalik omavalitsus toetanud jalgratturikoolituste läbiviimist? (avatud küsimus)

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid jaatavalt küsimusele 15 (variant a)

17. Kas Teie koolil on viimasel kolmel õppeaastal jalgratturikoolituste korraldamisega seoses esinenud takistusi?

- a. Jah
- b. Ei

18. Milliseid takistusi on Teie koolil seoses jalgratturikoolituste korraldamisega esinenud? (avatud küsimus)

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid jaatavalt küsimusele 17 (variant a)

Tagasiside tulemuslikkusest

19. Kas Teie koolis on viimase kolme õppeaasta jooksul kasutatud liikluskasvatuse tulemuslikkuse hindamisel kooli enesehindamisvahendit (<http://www.curriculum.ut.ee/et/kooli-hindamisvahendid>)?

- Jah
- Ei (palun kommenteerige, miks ei ole)

20. Millised on olnud kooli enesehindamise tulemused liikluskasvatuse osas (avatud küsimus)?

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid jaatavalt küsimusele 19

21. Kas Teie koolis on viimase kolme õppeaasta jooksul kasutatud liikluskasvatuse tulemuslikkuse hindamisel õpilaste hindamisvahendit (<http://www.curriculum.ut.ee/et/opetajalekoolile/opilaste-hindamisvahendid>)?

- Jah
- Ei (palun kommenteerige, miks ei ole)

22. Millised on olnud õpilaste hindamise tulemused liikluskasvatuse osas (avatud küsimus)?

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid jaatavalt küsimusele 21

23. Milliste vahenditega, meetmetega Te hindate liikluskasvatuse tulemuslikkust? (avatud küsimus)

- põhikooliastmes (avatud küsimus)
- gümnaasiumiastmes (avatud küsimus)

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid eitavalt küsimustele 19 ja/või 21

24. Palun andke hinnang oma kooli liikluskasvatuse tulemuslikkusele viimasel kolmel aastal 5-pallisel skaalal, kus parim hinne on 5:

Põhikooliaste						
	Väga hea				Väga halb	Ei tea
Õpilaste teadmised	5	4	3	2	1	
Õpilaste oskused	5	4	3	2	1	
Õpilaste hoiakud	5	4	3	2	1	
Gümnaasiumiaste						
	Väga hea				Väga halb	Ei tea
Õpilaste teadmised	5	4	3	2	1	
Õpilaste oskused	5	4	3	2	1	
Õpilaste hoiakud	5	4	3	2	1	

25. Mida tuleks Teie hinnangul põhikooliastme liikluskasvatuses muuta, et tulemused paraneksid?

Küsimusele vastavad vaid need, kes andsid küsimuse 24 põhikooliastme juures mõne rea juures hindepunkte 1, 2 või 3

26. Mida tuleks Teie hinnangul gümnaasiumiastmes liikluskasvatuses muuta, et tulemused paraneksid?

Küsimusele vastavad vaid need, kes andsid küsimuse 24 gümnaasiumiastme juures mõne rea juures hindepunkte 1, 2 või 3

Õppevahendid

27. Kui sageli olete tellinud viimase kolme õppeaasta jooksul õppevahendeid Maanteeametilt? Palun kirjutage ka lühidalt, milliseid õppevahendeid tellisite. PALUN VALIGE KÕIK SOBILIKUD VARIANDID
- Mitu korda aastas (palun nimetage):
 - Üks kord aastas (palun nimetage):
 - Üle aasta (palun nimetage):
 - Oleme tellinud vaid ühe korras (palun nimetage):
 - Ei ole tellinud, sest ei tea sellist võimalust
 - Ei ole tellinud, sest pole tekkinud vajadust
 - Ei ole tellinud, sest pole omanud infot, mida pakutakse
 - Ei ole tellinud, sest peamised õppevahendid on olemas
28. Kas Teie koolis on: PALUN MÄRKIGE KÕIK SOBIVAD VASTUSEVARIANDID
- Teisaldatav liikumis- või liiklusväljak
 - Statsionaarne liikumis- või liiklusväljak
 - Liiklusteemaline õpperada
 - Koolil õppeväljak puudub, kuid läheduses on olemas õppeväljak, mida saame kasutada (nt avalik väljak, naaberkooli väljak)
 - Muu, palun nimetage
 - Puudub
29. Milliseid uuemaid õppevahendeid liikluskasvatuseks õppeks on Teie kool soetanud viimasel kolmel aastal? (avatud küsimus)
30. Missugustest liikluskasvatuseks vajalikest abivahenditest te puudust tunnete? (avatud küsimus)

Õpetajate informeeritus

31. Kust on Teie kool viimase kolme õppeaasta jooksul saanud täiendavalt ideid/infot liikluskasvatuse korraldamiseks ja läbiviimiseks koolis? (avatud küsimus)
32. Missugustel liikluskasvatuse alastel koolitustel on Teie kooli õpetajad käinud viimase kolme aasta jooksul? (avatud küsimus)
33. Missugusest liikluskasvatusest infost, täiendõppest tunnete puudust? (avatud küsimus)
34. Missugusest teadmistest seoses liiklusteema lõimimisega tunnete puudust? (avatud küsimus)

Koostööpartnerid

35. Kes on olnud viimase 3 aasta jooksul Teie kooli koostööpartnerid liikluskasvatuse valdkonnas? PALUN MÄRKIGE KÕIK SOBIVAD VARIANDID
- Politsei- ja Piirivalveamet
 - Maanteeamet

- c. Haridus- ja Teadusministeerium
- d. Kohalik omavalitsus
- e. Autokoolid
- f. Teised üldhariduskoolid
- g. Mittetulundusühingud ja sihtasutused (palun nimetage):
- h. Firmad (palun nimetage)
- i. Muu (palun nimetage)
- j. Koostööpartnereid ei ole

36. Missugustelt instantsidelt ootaksite senisest suuremat abi liikluskasvatuse osas? PALUN MÄRKIGE KÕIK SOBILIKUD VARIANDID

- a. Politsei- ja Piirivalveamet
- b. Maanteeamet
- c. Kohalik omavalitsus
- d. Haridus- ja Teadusministeerium
- e. Autokoolid
- f. Teised üldhariduskoolid
- g. Lapsevanemad
- h. Muu, palun nimetage
- i. Ei oska öelda
- j. Saame ise hakkama

37. Kuidas olete rahul Maanteeameti ennetustöö osakonna poolt info edastamisega koolile (õppematerjalide, õppepäevade, kampaaniate, projektide jms osas)?

- a. Väga rahul
- b. Pigem rahul
- c. Pigem ei ole rahul
- d. Üldse ei ole rahul
- e. Ei ole teadlik info edastamisest
- f. Ei oska öelda

38. Kuidas olete rahul Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega?

- a. Väga rahul
- b. Pigem rahul
- c. Pigem ei ole rahul
- d. Üldse ei ole rahul
- e. Ei ole teadlik selle tegevusest
- f. Ei oska öelda

39. Kui Te olete rahul Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega, siis millega täpsemalt (nt millise teema puhul olete saanud rohkem tuge)? (avatud küsimus)

Küsimusele vastavad vaid need, kes vastasid 38. küsimusele, et nad on rahul (variandid a ja b)

40. Kui Te ei ole Maanteeameti ennetustöö osakonna tegevusega rahul, siis millega Te täpsemalt rahul ei ole? (avatud küsimus)

Küsimusele vastavad vadi need, kes vastasid 38. küsimusele, et nad ei ole rahul (variandid c, d, e)

41. Missugust abi vajaks Teie kool Maanteeametilt? (avatud küsimus)

Vastaja andmed

42. Kooli nimi (avatud küsimus):

43. Kooli tüüp:

- a. Munitsipaalkool
- b. Erakool
- c. Riigikool

44. Õppekeel. PALUN MÄRKIGE KÕIK SOBIVAD VARIANDID

- a. eesti
- b. vene
- c. muu

45. Õpilaste arv koolis:

- a. Kuni 50
- b. 51 – 100
- c. 101 – 500
- d. Üle 500.

46. Vastaja nimi ja ametikoht: